

Jednostkowe Sprawozdanie Finansowe za rok 2009 DZ BANK Polska S.A.

Spis treści

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2009	3
Wybrane dane finansowe	3
Podstawowe informacje o Spółce	5
Podsumowanie istotnych zasad rachunkowości	8
Jednostkowe sprawozdanie z całkowitych dochodów	25
Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej	26
Sprawozdanie ze zmian w jednostkowym kapitale własnym	28
Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych	29
Noty do jednostkowego sprawozdania finansowego	31
OŚWIADCZENIE ZARZĄDU BANKU	82

Jednostkowe sprawozdanie finansowe za rok 2009

Wybrane dane finansowe

	w tys. PLN		w tys. EUR	
	31-12-2009	31-12-2008	31-12-2009	31-12-2008
Wynik z tytułu odsetek	56 086	49 549	12 921	14 028
Wynik z tytułu opłat i prowizji	10 171	10 232	2 343	2 897
Zysk (strata) brutto	32 579	28 915	7 506	8 186
Zysk (strata) netto	27 366	21 565	6 305	6 105
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	(125 843)	(488 997)	(28 992)	(138 444)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	144 796	(6 683)	33 359	(1 892)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(12 869)	68 370	(2 965)	19 357
Przepływy pieniężne netto	6 084	(427 310)	1 402	(120 979)
Aktywa razem	2 303 385	2 854 699	560 680	684 186
Depozyty innych banków	659 550	479 976	160 545	115 036
Zobowiązania wobec klientów	1 184 503	1 131 474	288 327	271 181
Kapitał własny	345 134	319 069	84 011	76 471
Kapitał zakładowy	191 370	191 370	46 582	45 866
Liczba akcji na koniec okresu (w szt.)	63 790 000	63 790 000	-	-
Wartość księgowa na jedną akcję (w PLN/ EUR)	5,41	5,00	1,32	1,20
Średnia ważona liczba akcji	63 790 000	42 810 712	-	-
Zysk (strata) netto na jedną akcję (w PLN/ EUR)	0,43	0,50	0,10	0,14
Współczynnik wypłacalności (w %)	12,97	11,37	-	-

Zasady przeliczenia na EUR

Wybrane dane finansowe zaprezentowane powyżej przeliczone zostały na EURO według następujących zasad:

- poszczególne pozycje aktywów i pasywów jednostkowego sprawozdania z sytuacji finansowej przeliczono na EURO według średniego kursu ogłoszonego na dzień 31 grudnia 2009 r. przez Narodowy Bank Polski – PLN/EUR 4,1082 (2008 r.: PLN/EUR 4,1724),
- poszczególne pozycje rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych przeliczono na EURO według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ustalonych przez Narodowy Bank Polski na ostatnie robocze dni miesiący od stycznia do grudnia 2009 r. - PLN/EUR 4,3406 (2008 r.: PLN/EUR 3,5321).

Do przeprowadzenia przeliczenia według powyższych zasad zastosowano następujące kursy:

- kurs na koniec stycznia 2009 r. - PLN/EUR 4,4392,
- kurs na koniec lutego 2009 r. - PLN/EUR 4,6578,
- kurs na koniec marca 2009 r. - PLN/EUR 4,7013,
- kurs na koniec kwietnia 2009 r. - PLN/EUR 4,3838,
- kurs na koniec maja 2009 r. - PLN/EUR 4,4588,
- kurs na koniec czerwca 2009 r. - PLN/EUR 4,4696,
- kurs na koniec lipca 2009 r. - PLN/EUR 4,1605,
- kurs na koniec sierpnia 2009 r. - PLN/EUR 4,0998,
- kurs na koniec września 2009 r. - PLN/EUR 4,2226,
- kurs na koniec października 2009 r. - PLN/EUR 4,2430,
- kurs na koniec listopada 2009 r. - PLN/EUR 4,1431,
- kurs na koniec grudnia 2009 r. - PLN/EUR 4,1082.

Podstawowe informacje o Spółce

DZ BANK Polska S.A. z siedzibą w Warszawie przy ul. Piłsudskiego 3 zarejestrowany jest w Sądzie Rejonowym dla m. St. Warszawy XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, nr KRS 0000046610. Podstawowym przedmiotem działalności Banku według PKD jest pozostała działalność bankowa (65.12.A). DZ BANK Polska S.A. notowany jest na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie w kategorii finanse (banki).

Przedmiotem działalności Banku jest zgodnie ze statutem wykonywanie następujących czynności bankowych:

- przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu oraz prowadzenie rachunków tych wkładów,
- prowadzenie innych rachunków bankowych,
- udzielanie kredytów bankowych,
- udzielanie i potwierdzanie gwarancji bankowych oraz otwieranie akredytyw,
- emitowanie bankowych papierów wartościowych,
- przeprowadzanie bankowych rozliczeń pieniężnych,
- wykonywanie operacji czekowych i wekslowych oraz operacji, których przedmiotem są warranty,
- wydawanie kart płatniczych oraz wykonywanie operacji przy ich użyciu,
- wykonywanie terminowych operacji finansowych,
- nabywanie i zbywanie wierzytelności pieniężnych,
- przechowywanie przedmiotów i papierów wartościowych oraz udostępnianie skrytek sejfowych,
- prowadzenie skupu i sprzedaży wartości dewizowych,
- wykonywanie czynności zleconych, związanych z emisją papierów wartościowych,
- wykonywanie czynności bankowych na zlecenie innych banków,
- udzielanie pożyczek pieniężnych oraz pożyczek i kredytów konsumenckich,
- udzielanie i potwierdzanie poręczeń,
- pośrednictwo w dokonywaniu przekazów pieniężnych oraz rozliczeń w obrocie dewizowym.

Przedmiotem działalności Banku mogą być również następujące czynności nie będące czynnościami bankowymi:

- obejmowanie lub nabywanie akcji i praw z akcji, udziałów innych osób prawnych oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych,
- zaciąganie zobowiązań związanych z emisją papierów wartościowych,
- dokonywanie obrotu papierami wartościowymi,
- dokonywanie na warunkach uzgodnionych z dłużnikiem zamiany wierzytelności na składniki majątku dłużnika, na zasadach określonych przepisami ustawy Prawo bankowe,
- nabywanie i zbywanie nieruchomości oraz wierzytelności zabezpieczonych hipoteką,
- świadczenie usług konsultacyjno-doradczych w sprawach finansowych,
- świadczenie usług maklerskich przez własne biuro maklerskie na zasadach określonych w ustawie Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi,
- świadczenie usług leasingowych, faktoringowych i forfaitingowych,
- wykonywanie czynności powierniczych w tym funkcji banku – depozytariusza dla funduszy inwestycyjnych i emerytalnych,

- rozliczanie obrotu papierami wartościowymi, prawami majątkowymi oraz finansowymi instrumentami pochodnymi,
- świadczenie usług finansowych polegających na prowadzeniu działalności akwizycyjnej w rozumieniu ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych,
- świadczenie usług finansowych polegających na pośredniczeniu w zbywaniu i odkupywaniu jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych, w rozumieniu ustawy o funduszach inwestycyjnych,
- świadczenie usług finansowych polegających na pośrednictwie ubezpieczeniowym w rozumieniu ustawy o pośrednictwie ubezpieczeniowym,
- świadczenie usług finansowych polegających na wykonywaniu czynności związanych z leasingiem, faktoringiem, forfaitingiem w zakresie pozyskiwania nabywców powyższych usług dla firm prowadzących taką działalność,
- świadczenie usług finansowych polegających na pośredniczeniu przez Bank w przedstawianiu ofert Towarzystw Funduszy Inwestycyjnych lub innych uprawnionych podmiotów, wykonywaniu czynności związanych z przygotowaniem dokumentów przed zawarciem umowy oraz zawieraniu przez Bank, w imieniu w/w podmiotów, umów, których przedmiotem jest zarządzanie cudzym pakietem instrumentów finansowych przez Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych lub inne uprawnione podmioty,
- świadczenie usług finansowych polegających na pośredniczeniu przez Bank w przedstawianiu oferty Funduszy Inwestycyjnych oraz Instytucji Finansowych zarejestrowanych poza granicami Polski, wykonywaniu czynności związanych z przygotowaniem dokumentów przed zawarciem umowy oraz zawieraniu przez Bank umów w imieniu w/w podmiotów,
- świadczenie usług finansowych polegających na pośredniczeniu przez Bank w przedstawianiu oferty usług i produktów oferowanych przez podmioty należące do Grupy Kapitałowej DZ BANK AG, wykonywaniu czynności związanych z przygotowaniem dokumentów przed zawarciem umowy oraz zawieraniu przez Bank umów w imieniu w/w podmiotów.

Spółką zależną od Banku jest Dom Maklerski AmerBrokers S.A. z siedzibą w Warszawie przy ul. Al. Jerozolimskie 123a zarejestrowany jest w Sądzie Rejonowym dla m. St. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, nr KRS 0000033351. Podstawowym przedmiotem działalności domu maklerskiego jest działalność maklerska.

Zgodnie z decyzją Komisji Papierów Wartościowych i Giełd (KPWiG-4021-36/2001) Dom Maklerski AmerBrokers S.A. wykonuje czynności w zakresie:

- przyjmowanie lub przekazywanie zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych,
- wykonywanie zleceń, o których mowa w pkt 1, na rachunek dającego zlecenie,
- nabywanie lub zbywanie na własny rachunek instrumentów finansowych,
- oferowanie instrumentów finansowych,
- przechowywanie i rejestrowanie zmian stanu posiadania instrumentów finansowych, w tym prowadzenie rachunków papierów wartościowych oraz prowadzenie rachunków pieniężnych,
- doradztwo dla przedsiębiorstw w zakresie struktury kapitałowej, strategii przedsiębiorstwa lub innych zagadnień związanych z taką strukturą lub strategią,
- doradztwo i inne usługi w zakresie łączenia, podziału oraz przejmowania przedsiębiorstw, na podstawie Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538, z późn. zm.).

Okres objęty raportem

Prezentowane jednostkowe sprawozdanie finansowe DZ BANK Polska S.A. zostało sporządzone według stanu na dzień 31 grudnia 2009 r. i obejmuje podsumowanie istotnych zasad rachunkowości, jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej, jednostkowe sprawozdanie z całkowitych dochodów, sprawozdanie ze zmian w jednostkowym kapitale własnym, jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych oraz dodatkowe noty objaśniające do jednostkowego sprawozdania finansowego. Jednostkowe sprawozdanie finansowe obejmuje również jednostkowe dane porównywalne według stanu na dzień 31 grudnia 2008 r.

W prezentowanym okresie nie nastąpiło połączenie DZ BANK Polska S.A. z innymi spółkami.

Skład Zarządu i Rady Nadzorczej

Skład Zarządu według stanu na dzień 31 grudnia 2009 r.

■ Rainer Fuhrmann	Prezes Zarządu
■ Friedrich Rantzau	Członek Zarządu
■ Magdalena Rokosz	Członek Zarządu

Skład Rady Nadzorczej według stanu na dzień 31 grudnia 2009 r.

■ Wolfgang Köhler	Przewodniczący Rady Nadzorczej
■ Karl-Heinz von Oppenkowski	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
■ Anna Nietyksza	Członek Rady Nadzorczej
■ Małgorzata Góra	Członek Rady Nadzorczej
■ Wolfgang Perdich	Członek Rady Nadzorczej

Dodatkowe informacje dotyczące zmian w składzie Zarządów i Rad Nadzorczych zawarte są w sprawozdaniu Zarządu (str. 27).

Informacja co do możliwości kontynuowania działalności

Jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności gospodarczej przez DZ BANK Polska S.A. w dającej się przewidzieć przyszłości. Nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności przez Bank.

Podsumowanie istotnych zasad rachunkowości

1. PODSTAWA SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA	9
2. ZASADY RACHUNKOWOŚCI	11
2.1. Wycena jednostek zależnych i stowarzyszonych	11
2.2. Sprawozdawczość według segmentów	11
2.3. Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych	11
2.4. Pochodne instrumenty finansowe i rachunkowość zabezpieczeń	12
2.5. Przychody i koszty z tytułu odsetek oraz przychody i koszty o podobnym charakterze	14
2.6. Przychody z tytułu opłat i prowizji	14
2.7. Przychody z tytułu dywidend	14
2.8. Aktywa i zobowiązania finansowe	14
2.9. Kompensowanie instrumentów finansowych	18
2.10. Umowy sprzedaży i odkupu	18
2.11. Utrata wartości aktywów finansowych	19
2.12. Wartości niematerialne	20
2.13. Rzeczowe aktywa trwałe	21
2.14. Utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych i prawnych	21
2.15. Aktywa trwałe przeznaczone do zbycia	21
2.16. Leasing	22
2.17. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	22
2.18. Należności i zobowiązania gospodarki własnej	22
2.19. Rezerwy	22
2.20. Świadczenia pracownicze	22
2.21. Odroczony podatek dochodowy	22
2.22. Kredyty i pożyczki otrzymane	23
2.23. Kapitały własne	23

1. Podstawa sporządzenia sprawozdania

Jednostkowe sprawozdanie finansowe DZ BANK Polska S.A. obejmuje okres jednego roku kończący się 31 grudnia 2009 r. i zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską (UE) obowiązującym na dzień 31 grudnia 2009 r., a w zakresie nieuregulowanym powyższymi standardami, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz 1223 z późn. zm.) i wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi oraz zgodnie z wymogami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r., w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych (Dz. U. z 2009 r. Nr 33, poz. 259).

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komisję ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

Bank nie skorzystał z możliwości wcześniejszego zastosowania nowych standardów rachunkowości i interpretacji, mających zastosowanie od okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2010 r.. Zmiany wprowadzone do istniejących standardów oraz interpretacji wydanych przez Komisję ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, zarówno te zatwierdzone bądź oczekujące na zatwierdzenie przez Komisję Europejską, nie mają zastosowania do sprawozdania finansowego Banku lub też nie miałyby istotnego wpływu na to sprawozdanie.

Sporządzając niniejsze sprawozdanie finansowe Bank zastosował po raz pierwszy następujące regulacje:

MSSF 8 „Segmenty operacyjne”

Standard specyfikuje jak jednostka powinna prezentować dane na temat segmentów operacyjnych i wymaga prezentowania informacji opartych na raportach wykorzystywanych wewnętrznie. Standard wprowadza również wymóg ujawnień dotyczących produktów, usług, obszarów geograficznych i głównych klientów.

Zmiany do MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji”

Zmiany do MSSF 7 wprowadzają trzypoziomą hierarchię ujawnień dotyczących wycen wartości godziwej oraz wymagają ujawnienia dodatkowych informacji przez jednostki na temat relatywnej wiarygodności wycen wartości godziwej. Zmiany dodatkowo uściślają oraz rozszerzają istniejące wymogi ujawnień dotyczących ryzyka płynności.

Zasady rachunkowości przedstawione poniżej zostały konsekwentnie zastosowane do wszystkich okresów prezentowanych w niniejszym sprawozdaniu, o ile nie wskazano inaczej.

DZ BANK Polska S.A. z siedzibą w Warszawie przy ul. Piłsudskiego 3 zarejestrowany jest w Sądzie Rejonowym dla m. St. Warszawy XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, nr KRS 000046610. Podstawowym przedmiotem działalności Banku według PKD jest działalność bankowa. Szczegółowe informacje odnośnie przedmiotu działalności Banku określonej w statucie spółki przedstawione są w „Podstawowych informacjach o Spółce” (str. 5).

Podmiotem dominującym w stosunku do DZ BANK Polska S.A. jest DZ BANK AG z siedzibą we Frankfurcie.

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie zostało zatwierdzone przez Zarząd Banku w dniu 3 marca 2010 r.

2. Zasady rachunkowości

2.1. Wycena jednostek zależnych i stowarzyszonych

Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych ujmowane są w cenach nabycia zgodnie z MSR 27. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości tych składników aktywów dokonuje się w kwocie równej nadwyżce ich wartości bilansowej nad wartością odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej składnika aktywów zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość godziwa pomniejszona o koszty sprzedaży jest kwotą możliwą do uzyskania ze sprzedaży składnika aktywów na warunkach rynkowych pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji, po potrąceniu kosztów zbycia. Wartość użytkowa jest bieżącą, szacunkową wartością przyszłych przepływów pieniężnych, których uzyskania oczekuje się z tytułu dalszego użytkowania składnika.

2.2. Sprawozdawczość według segmentów

Zważywszy na rodzaje ryzyk i poziomy zwrotu z poniesionych nakładów inwestycyjnych za segmenty objęte obowiązkiem sprawozdawczym uznaje się segmenty branżowe.

Transakcje pomiędzy podmiotem dominującym a podmiotami zależnymi wyodrębnionymi jako segmenty dokonywane są na normalnych, komercyjnych warunkach.

2.3. Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

a) Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniu finansowym wycenia się w walucie funkcjonalnej, czyli walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym Bank prowadzi działalność. Jednostkowe sprawozdanie finansowe prezentowane jest w walucie złote polskie (PLN), która jest walutą funkcjonalną i walutą prezentacji Banku. Wartości w sprawozdaniu finansowym prezentowane są w tysiącach złotych, o ile nie jest wskazane inaczej.

b) Transakcje i salda bilansowe

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji. Zyski i straty kursowe z tytułu rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmują się w rachunku zysków i strat, o ile nie odracza się ich w kapitale własnym, gdy kwalifikują się do uznania za zabezpieczenie przepływów pieniężnych i zabezpieczenie udziałów w aktywach netto.

Różnice kursowe z tytułu pozycji niepieniężnych, takich jak np. instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, wykazuje się w ramach zysku i straty z tytułu zmian wartości godziwej.

Różnice kursowe z tytułu pozycji niepieniężnych, takich jak np. instrumenty kapitałowe zaklasyfikowane do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, uwzględnia się w kapitale z aktualizacji wyceny.

Różnice kursowe z tytułu pozycji pieniężnych, takich jak np. dłużne papiery wartościowe zaklasyfikowane do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, w części przypadającej na

przychody lub odpowiednio koszty odsetkowe ustalane według metody zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej uwzględnia się w rachunku zysków i strat.

2.4. Pochodne instrumenty finansowe i rachunkowość zabezpieczeń

Pochodne instrumenty finansowe wykazywane są w wartości godziwej, począwszy od dnia zawarcia transakcji. Wartość godziwą ustala się w oparciu o notowania instrumentów na aktywnych rynkach oraz w oparciu o techniki wyceny, w tym modele bazujące na zdyskontowanych przepływach pieniężnych oraz modele wyceny opcji, w zależności od tego, który ze sposobów jest w danym przypadku właściwy. Wszystkie instrumenty pochodne o dodatniej wartości godziwej wykazuje się w bilansie jako należności, a o wartości ujemnej jako zobowiązania.

Przyjmuje się, że co do zasady wskaźnikiem wartości godziwej instrumentu pochodnego w momencie jego początkowego ujęcia jest cena zawarcia transakcji (czyli wartość godziwa zapłaconej lub otrzymanej kwoty). W przypadku gdyby znana była inna cena tego samego instrumentu określona jako wartość godziwa na podstawie innych bieżących transakcji rynkowych lub na podstawie technik wyceny opartych na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych, to zyski lub odpowiednio straty są wykazywane w dniu początkowego ujęcia.

Wbudowane instrumenty pochodne wydziela się, czyli traktuje jako odrębne instrumenty pochodne, jeżeli ryzyka z nimi związane oraz ich charakterystyka nie są ściśle powiązane z ryzykami i charakterystyką zasadniczego kontraktu oraz kontrakt zasadniczy nie jest wyceniany w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Tego rodzaju wbudowane instrumenty pochodne wycenia się w wartości godziwej, a zmiany wartości godziwej wykazuje się w rachunku zysków i strat.

Sposób ujmowania zmian wartości godziwej zależy od tego, czy dany instrument pochodny jest wyznaczony jako instrument zabezpieczający, a jeżeli tak, to także od rodzaju zabezpieczanej pozycji. Bank może wyznaczać niektóre instrumenty pochodne jako zabezpieczenie:

- wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązań, albo uprawdopodobnionego na podstawie wiążącej umowy przyszłego zobowiązania,
- przyszłych wysoce prawdopodobnych przepływów pieniężnych z tytułu ujętego składnika aktywów lub zobowiązania, lub prognozowanej transakcji (na dzień sprawozdawczy nie było tego rodzaju instrumentów),
- wartości netto inwestycji w jednostkach działających za granicą (na dzień sprawozdawczy nie było tego rodzaju instrumentów).

Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych niespełniających kryteriów rachunkowości zabezpieczeń wykazywane są w rachunku zysków i strat bieżącego okresu. Rachunkowość zabezpieczeń stosuje się w odniesieniu do instrumentów pochodnych wyznaczonych jako instrumenty zabezpieczające, pod warunkiem spełnienia kryteriów określonych w MSR 39.

W przypadku zastosowania rachunkowości zabezpieczeń, w momencie zawarcia transakcji dokumentowana jest relacja między instrumentem zabezpieczającym a zabezpieczaną pozycją oraz cele i strategia zarządzania zabezpieczanym ryzykiem. Ponadto dokonywana jest również ocena efektywności transakcji zabezpieczających przed zmianami wartości godziwej lub

odpowiednio przepływów pieniężnych pozycji zabezpieczonych mierzona metodą retrospektywną.

a) Zabezpieczenie wartości godziwej

Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych i kwalifikujących się jako zabezpieczenia wartości godziwej ujmują się w rachunku zysków i strat wraz z odpowiadającymi im zmianami wartości godziwej zabezpieczanego składnika aktywów lub zobowiązania, które można przypisać do ryzyka, przed którym dokonywane jest zabezpieczenie. Efektywne zmiany w wartości godziwej instrumentów FX forward ujmowane są w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik na działalności handlowej”.

W przypadku, gdy zabezpieczenie przestało spełniać kryteria stosowania rachunkowości zabezpieczeń, korektę wartości bilansowej instrumentu zabezpieczanego, wycenianego według amortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej, rozlicza się w rachunku zysków i strat przez okres pozostały do terminu wymagalności lub odpowiednio zapadalności.

b) Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Efektywną część zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych, wyznaczonych i kwalifikujących się jako zabezpieczenia przepływów pieniężnych, ujmują się w kapitale własnym. Zysk lub stratę dotyczącą części nieefektywnej wykazuje się w rachunku zysków i strat bieżącego okresu.

Kwoty ujęte w kapitale własnym przenosi się do rachunku zysków i strat oraz zalicza do przychodów lub kosztów tych samych okresów, w których zabezpieczana pozycja zostanie ujęta w rachunku zysków i strat (np. w momencie wystąpienia prognozowanej transakcji sprzedaży, która jest przedmiotem zabezpieczenia).

W przypadku, gdy instrument zabezpieczający wygaśł albo został sprzedany lub gdy zabezpieczenie przestało spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń, wszelkie łączne zyski lub straty wykazywane według stanu na ten moment w kapitale własnym, pozostają w kapitale własnym, do momentu ujęcia w rachunku zysków i strat prognozowanej transakcji. Jeżeli zawarcie prognozowanej transakcji nie jest już uznawane za prawdopodobne, łączne zyski lub straty wykazane dotychczas w kapitale własnym są niezwłocznie przenoszone do rachunku zysków i strat.

c) Zabezpieczenie inwestycji netto

Instrumenty zabezpieczające wartość netto inwestycji w jednostki działające za granicą wykazywane są podobnie jak zabezpieczenia przepływów pieniężnych. Zyski lub straty dotyczące efektywnej części transakcji zabezpieczającej ujmowane są w kapitale własnym, natomiast zyski lub straty dotyczące części nieefektywnej wykazywane są w rachunku zysków i strat bieżącego okresu. Zyski i straty ujęte w kapitale własnym są wykazywane w rachunku zysków i strat w momencie sprzedaży jednostki działającej za granicą.

d) Instrumenty pochodne, niespełniające kryteriów rachunkowości zabezpieczeń

Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych niespełniających kryteriów rachunkowości zabezpieczeń wykazywane są w rachunku zysków i strat bieżącego okresu.

2.5. Przychody i koszty z tytułu odsetek oraz przychody i koszty o podobnym charakterze

W rachunku zysków i strat ujmowane są wszystkie przychody odsetkowe dotyczące następujących instrumentów finansowych:

- wycenianych według zamortyzowanego kosztu,
- wycenianych w wartości godziwej, zarówno wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, jak i dostępnych do sprzedaży.

Odsetki ujmowane są z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej. Metoda efektywnej stopy procentowej jest metodą obliczania zamortyzowanej wartości początkowej aktywów lub zobowiązań finansowych oraz alokacji związanych z nimi przychodów lub kosztów z tytułu odsetek do właściwego okresu. Efektywna stopa procentowa (ESP) to stopa, dla której zdyskontowane (przez oczekiwany okres do wymagalności lub odpowiednio zapadalności, lub w uzasadnionych przypadkach okres krótszy) przyszłe płatności lub wpływy pieniężne są równe bieżącej wartości bilansowej netto danego aktywa lub zobowiązania finansowego. Do obliczenia efektywnej stopy procentowej szacuje się przepływy pieniężne uwzględniając wszystkie warunki umowne danego instrumentu finansowego, nie biorąc jednak pod uwagę możliwych przyszłych strat z tytułu niespłaconych kredytów. Kalkulacja ta uwzględnia opłaty zapłacone lub otrzymane między stronami umowy, które są integralną częścią efektywnej stopy procentowej, oraz koszty transakcji i inne premie lub dyskonta.

W momencie dokonania odpisu z tytułu utraty wartości aktywa finansowego przychody z tytułu odsetek wykazywane są według stopy procentowej, według której zdyskontowane zostały przyszłe przepływy pieniężne dla celów wyceny utraty wartości.

2.6. Przychody z tytułu opłat i prowizji

Przychody z tytułu opłat i prowizji ujmuje się zasadniczo według zasady memoriału, z chwilą wykonania usługi. Opłaty za uruchomienie kredytu dotyczące kredytów ujmowane są jako korekta efektywnej stopy procentowej kredytu (z wyjątkiem przypadków kiedy ustalenie efektywnej stopy nie jest możliwe) i odraczane, jeśli to właściwe, do czasu wykorzystania kredytu.

2.7. Przychody z tytułu dywidend

Przychody z tytułu dywidend ujmowane są w rachunku wyników w momencie ustalenia praw udziałowców/akcjonariuszy do ich otrzymania.

2.8. Aktywa i zobowiązania finansowe

Aktywa finansowe

Bank klasyfikuje aktywa finansowe do następujących kategorii:

- aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat,
- pożyczki i należności,
- aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności oraz
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Klasyfikacja danego instrumentu dokonywana jest na moment jego początkowego ujęcia. Późniejsza reklasyfikacja dokonywana jest zgodnie z MSR 39.

a) Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Kategoria ta obejmuje dwie podkategorie:

- aktywa finansowe przeznaczone do obrotu,
- aktywa finansowe wyznaczone jako wyceniane w momencie ich początkowego ujęcia jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Składnik aktywów finansowych zalicza się do tej kategorii, jeżeli nabyty został przede wszystkim w celu sprzedaży w krótkim terminie lub na moment początkowego ujęcia jest częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie, i dla których istnieje potwierdzenie aktualnego faktycznego wzoru generowania krótkoterminowych zysków. Jako aktywa finansowe przeznaczone do obrotu zalicza się również instrumenty pochodne, o ile nie zostały wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające dla potrzeb rachunkowości zabezpieczeń.

b) Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Powstają generalnie, gdy wydawane są środki pieniężne, towary lub usługi bezpośrednio dłużnikowi.

c) Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności to niebędące instrumentami pochodnymi aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia przepływach pieniężnych i terminie wymagalności, które Bank ma zamiar i możliwość utrzymania do terminu wymagalności. W przypadku sprzedaży części portfela aktywów utrzymywanych do terminu zapadalności, której nie można uznać za nieistotną, następuje przeklasyfikowanie pozostałej części do kategorii aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

d) Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały wyznaczone jako dostępne do sprzedaży lub niebędące ani pożyczkami i należnościami, ani inwestycjami utrzymywanymi do upływu terminu wymagalności, ani aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Co do ogólnej zasady aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to zaangażowania, które Bank zamierza utrzymywać przez czas określony. Mogą one zostać sprzedane w celu poprawy płynności lub w reakcji na zmiany stóp procentowych, kursów wymiany walut lub cen instrumentów kapitałowych.

Transakcje zakupu i sprzedaży aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, utrzymywanych do terminu zapadalności i dostępnych do sprzedaży ujmuje się na dzień przeprowadzenia transakcji – tj. dzień, w którym podjęte zostaje zobowiązanie do zakupu lub sprzedaży danego składnika aktywów. Kredyty wykazywane są

w momencie wypłaty gotówki na rzecz kredytobiorcy. Aktywa finansowe ujmuje się początkowo według wartości godziwej powiększonej o koszty transakcyjne, z wyjątkiem aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Aktywa finansowe wyłącza się z bilansu, gdy prawa do uzyskania przepływów pieniężnych z ich tytułu wygasły lub gdy dokonano przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży i aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat są na dzień bilansowy wyceniane według wartości godziwej równej wartości rynkowej, z wyjątkiem tych które nie są przedmiotem obrotu na rynku, wycenianych w cenie nabycia skorygowanej o odpisy z tytułu utraty wartości. Pożyczki i należności oraz inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności wykazywane są według zamortyzowanego kosztu (skorygowanej ceny nabycia), z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej. Zyski i straty wynikające ze zmian wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat są wykazywane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym powstały. Zyski i straty z tytułu zmiany wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży są odnoszone bezpośrednio na kapitał własny, z wyjątkiem odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości, do momentu wyłączenia składnika aktywów finansowych z bilansu, kiedy skumulowane zyski lub straty poprzednio ujęte w kapitale własnym ujmuje się w rachunku zysków i strat. Jednakże, odsetki od tej kategorii aktywów naliczane według efektywnej stopy procentowej ujmowane są bezpośrednio w rachunku zysków i strat. Dywidendy z tytułu instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży są wykazywane w rachunku zysków i strat w momencie ustanowienia prawa jednostki do otrzymania płatności.

Wartość godziwa inwestycji notowanych na aktywnym rynku wynika z ich bieżącej ceny rynkowej. Jeżeli rynek na dany składnik aktywów finansowych nie istnieje lub nie ma kwotowań wartość godziwa ustalana jest przy zastosowaniu technik wyceny. Obejmują one wykorzystanie przeprowadzonych ostatnio transakcji na zasadach rynkowych, odwołanie się do innych podobnych instrumentów, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych oraz modele wyceny opcji a także inne metody wyceny powszechnie stosowane przez uczestników rynku, w zależności od tego, która z technik jest właściwa. W przypadku braku możliwości ustalenia w wiarygodny sposób wartości godziwej składnik aktywów jest wyceniany według ceny nabycia.

Reklasyfikacja aktywów finansowych

Jeśli wskutek zmiany zamiaru lub możliwości klasyfikacja inwestycji jako aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności nie jest już dłużej właściwa, należy je przeklasyfikować do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży i wycenić według wartości godziwej. Przeklasyfikowanie, jak również sprzedaż więcej niż nieistotnej ilości aktywów finansowych utrzymywanych do terminu zapadalności, które nie spełniają poniższych warunków:

- są one tak bliskie terminu zapadalności lub wykupu, że zmiany rynkowych stóp procentowych nie miałyby znaczącego wpływu na wartość godziwą aktywów finansowych;
- mają miejsce po otrzymaniu prawie całego pierwotnego kapitału aktywa finansowego; lub
- są związane z odosobnionym zdarzeniem, na które spółka nie ma wpływu, o charakterze jednorazowym i którego nie można było przewidzieć.

powoduje przeklasyfikowanie pozostałych aktywów finansowych utrzymywanych do terminu zapadalności do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży i ich wycenę według wartości godziwej. W roku takiego przeklasyfikowania i w trakcie późniejszych dwóch lat finansowych żadne aktywa finansowe nie będą zaliczane do aktywów finansowych utrzymywanych do terminu zapadalności.

Jeśli efektem zmiany zamiaru lub możliwości albo niedostępności odpowiedniej wyceny wartości godziwej lub wygaśnięcia ograniczenia nałożonego przez MSR 39 ("limit dwóch poprzednich lat obrotowych") stanie się właściwe ujęcie instrumentu finansowego sklasyfikowanego jako dostępny do sprzedaży w cenie nabycia lub zamortyzowanym koszcie, a nie według wartości godziwej następuje przeklasyfikowanie aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży do aktywów finansowych utrzymywanych do terminu zapadalności, zaksięgowana wartość godziwa instrumentu finansowego stanie się z tym dniem kosztem lub zamortyzowanym kosztem, odpowiednio.

Jeżeli w wyniku zmiany pojawi się zamiar i możliwość utrzymać w dającej się przewidzieć przyszłości lub do wymagalności składnik aktywów finansowych sklasyfikowany jako dostępny do sprzedaży, to może zostać on przekwalifikowany do kategorii pożyczek i należności, o ile na dzień reklasyfikacji składnik ten spełnia kryteria pożyczek i należności.

W przypadku aktywów finansowych z określonym terminem wymagalności, zyski lub straty są amortyzowane przez rachunek zysków i strat w okresie pozostałym do wygaśnięcia inwestycji z określonym terminem wymagalności z wykorzystaniem metody efektywnej stopy procentowej. W przypadku aktywów finansowych nie posiadających określonego terminu wymagalności zyski i straty pozostają w kapitale do sprzedaży lub zbycia - wtedy są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Jeżeli w wyniku zmiany pojawi się zamiar i możliwość utrzymać w dającej się przewidzieć przyszłości lub do terminu wymagalności składnik aktywów finansowych sklasyfikowany jako przeznaczony do obrotu (który w dniu nabycia nie musiał być sklasyfikowany jako przeznaczony do obrotu), to może zostać on przekwalifikowany do kategorii pożyczek i należności, o ile na dzień reklasyfikacji składnik ten spełnia kryteria pożyczek i należności.

W wyjątkowych okolicznościach składnik aktywów finansowych sklasyfikowany jako przeznaczony do obrotu (który w dniu nabycia nie musiał być sklasyfikowany jako przeznaczony do obrotu) może zostać przekwalifikowany do dowolnej kategorii, o ile spełnia jej definicję. Przekwalifikowanie odbywa się według jego wartości godziwej w dniu przekwalifikowania, która jest uznawana za jego nowy (zamortyzowany) koszt. Wszelkie wcześniejsze zyski i straty wynikające z danego składnika aktywów nie podlegają odwróceniu. Dalsze zwiększenia oszacowania przyszłych przepływów pieniężnych w wyniku zwiększonej odzyskiwalności ujmowane są jako korekta efektywnej stopy procentowej a nie zmiana wartości bilansowej aktywa (zostaną rozłożone na okres użytkowania instrumentu).

Nie dokonuje się przeklasyfikowania aktywów finansowych z kategorii pożyczki i należności oraz aktywów finansowych wyznaczonych jako wyceniane do wartości godziwej w momencie początkowego ujęcia.

Jeśli wskutek zmiany zamiaru wartość bilansowa udziałów ujętych i wycenionych w cenie nabycia ma być odzyskana poprzez transakcję sprzedaży, a nie poprzez dalsze ich utrzymywanie, wówczas takie udziały są przeklasyfikowane na aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży i wycenione zgodnie z MSSF 5 według niższej z wartości: bilansowej lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży.

Zobowiązania finansowe

Bank klasyfikuje zobowiązania finansowe jako:

- zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat
- inne zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe wyceniane są w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat jeżeli klasyfikowane są jako przeznaczone do obrotu tj. zaciągnięte zostały głównie w celu odkupienia w bliskim terminie, są instrumentami pochodnymi (z wyjątkiem instrumentów pochodnych wyznaczonych i będących efektywnymi instrumentami zabezpieczającymi) lub też zostały wyznaczone przez jednostkę jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat przy początkowym ujęciu. Zyski i straty z tych zobowiązań ujmowane są w rachunku zysków i strat.

Inne zobowiązania stanowią zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu z wykorzystaniem metody efektywnej stopy procentowej, chyba że w szczególnym przypadku MSR 39 wymaga innej metody.

2.9. Kompensowanie instrumentów finansowych

Kompensowanie składników aktywów finansowych i zobowiązań finansowych nie jest dokonywane.

2.10. Umowy sprzedaży i odkupu

Papiery wartościowe sprzedawane przy jednoczesnym zawarciu powiązanej umowy odkupu (transakcje sell buy-back, „repo”) są w sprawozdaniu finansowym odpowiednio sklasyfikowane jako papiery wartościowe przeznaczone do obrotu lub dostępne do sprzedaży, ale odrębnie wykazywane. Zobowiązanie wobec kontrahenta z tytułu w/w transakcji ujmuje się odpowiednio w zobowiązaniach finansowych z tytułu przeniesienia aktywów finansowych. Cenę zakupionych papierów wartościowych z przyrzeczeniem odsprzedaży (transakcje buy sell-back, „reverse repo”) ujmuje się jako należności finansowe z tytułu otrzymania aktywów finansowych. Różnicę pomiędzy ceną sprzedaży a odkupu traktuje się jako odsetki i nalicza się metodą efektywnej stopy procentowej przez okres obowiązywania umowy odpowiednio w koszty lub przychody odsetkowe (w zależności od rodzaju umowy).

Papiery wartościowe pożyczane kontrahentom pozostają w sprawozdaniu finansowym.

Pożyczonych oraz nabytych w ramach transakcji buy-sell-back papierów wartościowych nie ujmuje się w sprawozdaniu finansowym. W przypadku gdy takie papiery wartościowe zostały sprzedane osobom trzecim, w sprawozdaniu, odpowiednio w bilansie i rachunku zysków i strat, ujmuje się różnicę netto między przychodem ze sprzedaży a wyceną w wartości godziwej zobowiązania do zwrotu zabezpieczenia.

2.11. Utrata wartości aktywów finansowych

a) Aktywa wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Bank przyjmuje jako podstawowe podejście do oceny obiektywnych dowodów wystąpienia utraty wartości podejście indywidualne. Ustalenie odpisów aktualizujących wartość aktywów przeprowadza się metodą portfelową (na bazie analizy grup) tylko wtedy, gdy można tego dokonać w wiarygodny sposób.

Bank dokonuje oceny wszystkich ekspozycji kredytowych pod kątem identyfikacji obiektywnych dowodów utraty wartości według danych aktualnych na dzień dokonywania aktualizacji wartości.

Do obiektywnych dowodów utraty wartości ekspozycji kredytowej zalicza się informacje o następujących zdarzeniach powodujących stratę:

- znaczące trudności finansowe kontrahenta,
- niedotrzymanie warunków umowy, np. niespłacenia albo zalegania ze spłacaniem odsetek lub kapitału,
- przyznanie kredytobiorcy przez Bank, ze względów ekonomicznych lub prawnych wynikających z trudności finansowych kredytobiorcy, udogodnienia, którego w innym wypadku Bank by nie udzielił,
- wysokie prawdopodobieństwo upadłości lub innej reorganizacji finansowej kontrahenta,
- zanik aktywnego rynku na dany składnik aktywów finansowych ze względu na trudności finansowe; lub dające się zaobserwować dane wskazujące na możliwy do zmierzenia spadek oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych związanych z grupą ekspozycji kredytowych od momentu początkowego ich ujęcia, mimo że nie można jeszcze ustalić spadku dotyczącego pojedynczego składnika portfela, w tym:
 - negatywne zmiany dotyczące statusu płatności kredytobiorców w grupie (np. zwiększona ilość opóźnionych płatności lub zwiększona liczba posiadaczy kart kredytowych, którzy osiągnęli limit kredytowy i spłacają miesięczną kwotę minimalną); lub
 - krajowa lub lokalna sytuacja gospodarcza, która ma związek z niespłaceniem ekspozycji kredytowych w grupie (np. wzrost wskaźnika bezrobocia w obszarze geograficznym pożyczkobiorcy, spadek cen nieruchomości w przypadku kredytów hipotecznych w danym regionie, niekorzystne zmiany w kondycji branży, która dotyczy kredytobiorców w grupie).

Jeżeli istnieją obiektywne dowody utraty wartości ekspozycji kredytowej, Bank szacuje możliwą do odzyskania wartość ekspozycji kredytowej. Kwotę straty oblicza się jako różnicę między wartością bilansową danego składnika aktywów a bieżącą wartością szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych, zdyskontowaną według pierwotnej, efektywnej stopy procentowej danego składnika aktywów finansowych. Wartość bilansowa składnika aktywów zostaje zmniejszona poprzez konto odpisów aktualizujących, a kwota straty obciąża rachunek zysków i strat.

W przyszłych przepływach pieniężnych uwzględnia się przewidywane przepływy z tytułu kapitału kredytu, odsetek oraz ewentualnej windykacji z zabezpieczeń (z uwzględnieniem kosztów windykacji).

W przypadku odzyskania uprzednio spisanej kwoty, odpowiednio zmniejszana jest wysokość odpisów z tytułu utraty wartości kredytów w rachunku zysków i strat.

Jeżeli w następnym okresie wysokość straty z tytułu utraty wartości zmniejszy się na skutek zdarzenia, które nastąpiło po wykazaniu utraty wartości, wówczas uprzednio dokonany odpis

z tytułu utraty wartości jest odwracany poprzez dokonanie odpowiedniej korekty konta odpisów aktualizujących. Kwota dokonanego odwrócenia wykazywana jest w rachunku zysków i strat.

b) Aktywa wyceniane w wartości godziwej

Na każdy dzień bilansowy dokonywana jest ocena, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. Jeżeli istnieją tego rodzaju przesłanki dotyczące aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, łączna strata – ustalona jako różnica pomiędzy kosztem nabycia a bieżącą wartością godziwą, pomniejszona o utratę wartości danego składnika aktywów uprzednio wykazaną w rachunku zysków i strat – zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i ujęta w rachunku zysków i strat. Odpisy z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych ujęte w rachunku zysków i strat nie są odwracane w rachunku zysków i strat. Jeżeli w późniejszym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego klasyfikowanego jako dostępny do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten będzie można obiektywnie powiązać ze zdarzeniem, które nastąpiło po ujęciu utraty wartości w rachunku zysków i strat, wówczas odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany w rachunku zysków i strat.

c) Aktywa wyceniane według kosztu

Na każdy dzień bilansowy dokonywana jest ocena, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. Jeśli występują obiektywne dowody, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wyceniany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany i musi zostać rozliczany poprzez dostawę takiego nienotowanego instrumentu kapitałowego, to kwotę straty z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych. Tak ustalonych strat z tytułu utraty wartości nie poddaje się odwróceniu.

2.12. Wartości niematerialne

a) Wartość firmy

W jednostkowym sprawozdaniu finansowym nie występuje składnik aktywów w postaci wartości firmy.

b) Oprogramowanie komputerowe

Zakupione licencje na oprogramowanie komputerowe aktywuje się w wysokości kosztów poniesionych na zakup i przygotowanie do używania konkretnego oprogramowania komputerowego. Aktywowane koszty odpisuje się przez szacowany okres użytkowania oprogramowania (1-10 lat).

Wartości niematerialne są badane pod kątem utraty wartości zawsze, gdy występują zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazujące, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania.

2.13. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazuje się według kosztu historycznego pomniejszonego o umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości. Koszt historyczny uwzględnia wydatki bezpośrednio związane z nabyciem danych aktywów.

Późniejsze nakłady uwzględnia się w wartości bilansowej danego środka trwałego lub ujmuje jako odrębny środek trwały (tam, gdzie jest to właściwe) wówczas, gdy w ich wyniku następuje ulepszenie, które będzie skutkowało wpływem korzyści ekonomicznych. Pozostałe wydatki na naprawę i konserwację odnoszone są do rachunku zysków i strat w okresie, w którym je poniesiono.

Amortyzację środków trwałych nalicza się metodą liniową w celu ujęcia ich wartości początkowej lub wartości przeszacowanej, pomniejszonych o wartość końcową, w okresach ich użytkowania, które dla poszczególnych grup środków trwałych wynoszą:

- budynki - 40 lat,
- inwestycje w obce środki trwałe - 10 lat (lub okres umowy najmu/dzierżawy/leasingu, jeżeli jest krótszy niż 10 lat),
- urządzenia i środki transportu - 1-10 lat.

Weryfikacji wartości końcowej i okresów użytkowania środków trwałych dokonuje się nie rzadziej niż raz w roku, w tym na dzień bilansowy sprawozdania rocznego.

Zyski i straty z tytułu zbycia środków trwałych ustala się drogą porównania wpływów ze sprzedaży z ich wartością bilansową i ujmuje w rachunku zysków i strat.

2.14. Utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych i prawnych

Rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne podlegają przeglądowi celem ustalenia, czy nie występują przesłanki wskazujące na możliwość utraty ich wartości. Jeżeli takie przesłanki istnieją, oblicza się wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalną stanowi wyższa z dwóch kwot: cena sprzedaży netto danego składnika aktywów (wartość godziwa pomniejszona o koszty sprzedaży) i wartość użytkowa. Wartość użytkową stanowi bieżąca wartość szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych oczekiwanych z tytułu kontynuacji użytkowania danego składnika aktywów oraz jego zbycia po zakończeniu okresu użytkowania.

2.15. Aktywa trwałe przeznaczone do zbycia

Do aktywów trwałych do zbycia klasyfikowane są aktywa trwałe w przypadku, jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez ich dalsze wykorzystanie. Sytuacja taka ma miejsce, gdy pojedynczy składnik aktywów (lub grupa) jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w jego bieżącym stanie z uwzględnieniem jedynie normalnych i zwyczajowo przyjętych warunków dla sprzedaży tego typu aktywów oraz jego sprzedaż jest wysoce prawdopodobna.

Przeznaczone do zbycia aktywa trwałe wycenia się w kwocie niższej spośród ich wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty związane z transakcją zbycia. Aktywów tych nie amortyzuje się.

2.16. Leasing

Zawarte przez Bank umowy leasingu to umowy leasingu operacyjnego. Całość opłat leasingowych dokonywanych w ramach leasingu operacyjnego rozliczana jest w ciężar kosztów metodą liniową w okresie trwania umowy leasingowej.

W razie rozwiązania umowy leasingu operacyjnego przed upływem okresu jej obowiązywania, ewentualna płatność, wymagana na rzecz leasingodawcy tytułem kary umownej, powiększa koszty w okresie, w którym nastąpiło rozwiązanie umowy.

2.17. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Dla potrzeb rachunku przepływów pieniężnych, środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych obejmują pozycje wymagalne w ciągu trzech miesięcy od dnia nabycia, w tym: kasę, środki w banku centralnym o nieograniczonych możliwościach dysponowania, kredyty i pożyczki udzielone innym bankom, należności od innych banków, bony skarbowe oraz inne papiery wartościowe Skarbu Państwa.

2.18. Inne należności i zobowiązania

W przypadku, gdy dla danego typu innych należności lub zobowiązań termin można uznać za krótki, to w/w pozycje ujmuje się w wartości nominalnej. Późniejsza wycena dokonywana jest w kwocie wymagającej zapłaty z uwzględnieniem odpisów aktualizujących wartość.

2.19. Rezerwy

Rezerwy ujmuje się wówczas gdy istnieje prawny lub zwyczajowo oczekiwany obowiązek wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy jest bardziej prawdopodobne, że wymagany będzie wypływ środków w celu wywiązania się z tego obowiązku, aniżeli że nie będzie wymagany taki wypływ środków oraz gdy jego wielkość można wiarygodnie oszacować.

2.20. Świadczenia pracownicze

W rachunku zysków i strat ujmowane są skutki powstania zobowiązań z tytułu odpraw emerytalnych. Wysokość zobowiązań z tytułu tych świadczeń wyliczana jest corocznie przez niezależnego aktuarusza metodą prognozowanych świadczeń jednostkowych. Wartość bieżącą zobowiązania z tytułu tych świadczeń ustala się poprzez dyskontowanie szacowanych przyszłych wypływów pieniężnych, przy zastosowaniu stóp procentowych wysokiej jakości obligacji komercyjnych, o terminach zapadalności zbliżonych do terminów regulowania odnośnego zobowiązania.

2.21. Odroczony podatek dochodowy

Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowane są w pełnej wysokości, metodą bilansową, jako różnice przejściowe pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową w sprawozdaniu finansowym. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się na podstawie ujemnych różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową

w sprawozdaniu finansowym i ujmuje się jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi wykorzystanie różnic przejściowych. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzone są również z tytułu strat podatkowych w latach ubiegłych i roku bieżącym, których możliwość odliczenia w przyszłości od dochodów do opodatkowania spowoduje zmniejszenie wypływu zasobów ekonomicznych w związku z regulowaniem zobowiązań podatkowych. Pozycję z tytułu odroczonego podatku dochodowego, odpowiednio aktywa bądź zobowiązania, wykazuje się netto (po kompensacie), jeżeli odwrócenie przejściowych różnic dodatnich i ujemnych nastąpi w tym samym okresie i dotyczyć będzie zobowiązań względem tej samej jurysdykcji podatkowej. Odroczony podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu stawek i przepisów podatkowych obowiązujących na dzień bilansowy, które zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywać w momencie realizacji danych aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego lub uregulowania danych zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Główne różnice przejściowe powstają w związku z odpisami z tytułu utraty wartości kredytów i aktualizacją wyceny kontraktów na instrumenty pochodne.

Odroczony podatek dochodowy z tytułu aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmuje się, tak jak aktualizację wyceny, bezpośrednio w kapitale własnym, a następnie przenosi do rachunku zysków i strat wraz z realizacją odroczonego zysku lub strat.

2.22. Kredyty i pożyczki otrzymane

Kredyty i pożyczki otrzymane ujmuje się początkowo według wartości godziwej, pomniejszonej o poniesione koszty transakcyjne. Po początkowym ujęciu, kredyty i pożyczki wykazuje się według zamortyzowanego kosztu (skorygowanej ceny nabycia). Wszelkie różnice pomiędzy otrzymaną kwotą pomniejszoną o koszty transakcyjne, a wartością wykupu ujmuje się w rachunku zysków i strat przez okres obowiązywania odnośnych umów metodą efektywnej stopy procentowej.

2.23. Kapitały własne

Kapitały własne stanowią kapitały i fundusze tworzone zgodnie z obowiązującymi przepisami, tj. właściwymi ustawami oraz statutem.

Zarejestrowany kapitał akcyjny

Zarejestrowany kapitał akcyjny wykazywany jest według wartości nominalnej, zgodnie ze statutem oraz wpisem do rejestru handlowego. Może on być podwyższony w drodze emisji nowych akcji, w drodze podwyższenia wartości nominalnej dotychczasowych akcji lub ze środków Spółki.

a) dywidendy

Dywidendy za dany rok, które zostały zatwierdzone przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, ale nie zostały wypłacone na dzień bilansowy, ujawnia się w pozycji zobowiązania z tytułu dywidendy w ramach „pozostałych zobowiązań”.

b) akcje własne

W przypadku nabycia akcji własnych, zapłacona kwota pomniejsza kapitał własny jako akcje własne, do momentu ich anulowania. W przypadku sprzedaży lub powtórnego przydziału tych akcji, otrzymana zapłata wykazywana jest w kapitale własnym.

Kapitał zapasowy

Kapitał ten tworzony jest z odpisów z zysku w wysokości określonej przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, nadwyżek osiąganych przy emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej, dopłat uiszczanych przez akcjonariuszy oraz w zakresie wynikającym z ustaw, środków pochodzących z innych źródeł. Może być on wykorzystany na pokrycie strat oraz na inne cele określone przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, z zastrzeżeniem art. 396 § 5 Kodeksu spółek handlowych.

Kapitał rezerwowy

Kapitał rezerwowy tworzony jest z odpisów z zysku w wysokości uchwalonej przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy. Z kapitału rezerwowego pokrywa się straty, jeżeli ich wysokość przewyższa kapitał zapasowy. O wykorzystaniu kapitału rezerwowego w innym celu rozstrzyga Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy. Składnikiem kapitału rezerwowego jest fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyka działalności bankowej, który również tworzony jest z odpisów z czystego zysku w wysokości uchwalonej przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.

Kapitał z aktualizacji wyceny

Kapitał z aktualizacji wyceny stanowią niezrealizowane zyski i straty z wyceny aktywów finansowych, które zakwalifikowane zostały jako dostępne do sprzedaży z uwzględnieniem podatku odroczonego związanego z wyceną do wartości godziwej aktywów finansowych.

Niepodzielony wynik

Niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych obejmuje niepodzielone zyski i nie pokryte straty z lat ubiegłych.

Niepodzielony wynik roku bieżącego stanowi zysk/ strata netto wynikającą z rachunku zysków i strat za okres, za który sporządzane jest sprawozdanie finansowe.

Jednostkowe sprawozdanie z całkowitych dochodów

Jednostkowy rachunek zysków i strat

w tys. PLN	(Nota)	okres od 01-01-2009 do 31-12-2009	okres od 01-01-2008 do 31-12-2008
Przychody z tytułu odsetek		95 732	127 490
Koszty z tytułu odsetek		(39 646)	(77 941)
Wynik z tytułu odsetek	(2)	56 086	49 549
Przychody z tytułu opłat i prowizji		11 775	11 675
Koszty z tytułu opłat i prowizji		(1 604)	(1 443)
Wynik z tytułu opłat i prowizji	(3)	10 171	10 232
Przychody z tytułu dywidendy	-	-	1 977
Wynik na działalności handlowej	(4)	33 178	40 851
Wynik z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych innych niż wyceniane według wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat	(8)	3 650	(36)
Inne przychody operacyjne	(7)	2 972	1 160
Aktualizacja wartości aktywów finansowych	(5)	(11 487)	(13 884)
Koszty działania Banku	(6)	(59 785)	(53 228)
Amortyzacja		(4 784)	(5 218)
Inne koszty operacyjne	(7)	(2 492)	(3 955)
Wynik z tytułu aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży		5 070	1 467
Zysk (strata) brutto		32 579	28 915
Podatek dochodowy	(10)	(5 213)	(7 350)
część bieżąca		15	(15 914)
część odroczone		(5 228)	8 564
Zysk (strata) netto		27 366	21 565
Średnia ważona liczba akcji		63 790 000	42 810 712
Zysk (strata) netto na jedną akcję (w PLN)	(11)	0,43	0,50

Noty zawarte na stronach 33-81 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania.

Jednostkowe całkowite dochody ogółem

w tys. PLN	okres od 01-01-2009 do 31-12-2009	okres od 01-01-2008 do 31-12-2008
Zysk (strata) netto	27 366	21 565
Inne całkowite dochody	(1 301)	1 572
aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (netto)	(1 301)	1 572
Całkowite dochody ogółem	26 065	23 137

Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej

Aktywa

w tys. PLN	(Nota)	31-12-2009	31-12-2008
Kasa, operacje z bankiem centralnym	(12)	49 884	16 306
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu i instrumenty wbudowane	(13)	480 730	1 081 546
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	(14)	9 075	156 689
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	(15)	213 564	247 050
Kredyty, pożyczki i inne należności od klientów	(16)	1 498 372	1 288 650
Rzeczowe aktywa trwałe	(19)	5 956	5 310
Wartości niematerialne	(18)	12 585	12 305
Inwestycje w jednostkach zależnych	(17)	17 887	18 200
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(26)	10 000	14 923
Pozostałe aktywa	(20)	5 332	3 430
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży		-	10 290
Aktywa razem		2 303 385	2 854 699

Pasywa

w tys. PLN	(Nota)	31-12-2009	31-12-2008
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu i instrumenty wbudowane	(21)	100 700	641 516
Depozyty innych banków	(22)	659 550	479 976
Zobowiązania wobec klientów	(23)	1 184 503	1 131 474
Zobowiązania finansowe z tytułu przeniesienia aktywów finansowych		-	247 804
Rezerwy	(25)	76	2 560
Inne zobowiązania	(24)	13 422	32 300
Zobowiązania razem		1 958 251	2 535 630

KAPITAŁY

Kapitał zakładowy	(29)	191 370	191 370
Kapitał zapasowy		82 494	82 494
Pozostałe kapitały rezerwowe		43 875	22 310
Kapitał z aktualizacji wyceny	(30)	29	1 330
Niepodzielony wynik		27 366	21 565
zysk (strata) roku bieżącego		27 366	21 565
Kapitały mniejszości		-	-
Kapitały razem		345 134	319 069
Pasywa razem		2 303 385	2 854 699

w tys. PLN		31-12-2009	31-12-2008
Współczynnik wypłacalności (w %)		12,97	11,37
Wartość księgowa		345 134	319 069
Liczba akcji na koniec okresu (w szt.)	(29)	63 790 000	63 790 000
Wartość księgowa na jedną akcję (w PLN)		5,41	5,00

Noty zawarte na stronach 33-81 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania.

Sprawozdanie ze zmian w jednostkowym kapitale własnym

Zmiany w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 roku

w tys. PLN	Kapitał własny	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zysk (strata) z lat ubiegłych	Zysk (strata) netto	Razem
Stan na 1 stycznia 2009 r.	191 370	82 494	1 330	22 310	21 565	-	319 069
podział zysku	-	-	-	21 565	(21 565)	-	-
całkowite dochody ogółem	-	-	(1 301)	-	-	27 366	26 065
Stan na 31 grudnia 2009 r.	191 370	82 494	29	43 875	-	27 366	345 134

Zmiany w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 roku

w tys. PLN	Kapitał własny	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zysk (strata) z lat ubiegłych	Zysk (strata) netto	Razem
Stan na 1 stycznia 2008 r.	123 000	82 494	(242)	21 893	12 717	-	239 862
emisja akcji	68 370	-	-	-	-	-	68 370
podział zysku	-	-	-	12 717	(12 717)	-	-
dywidenda zadeklarowana do wypłaty	-	-	-	(12 300)	-	-	(12 300)
całkowite dochody ogółem	-	-	1 572	-	-	21 565	23 137
Stan na 31 grudnia 2008 r.	191 370	82 494	1 330	22 310	-	21 565	319 069

Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych

w tys. PLN	(Nota)	okres od 01-01-2009 do 31-12-2009	okres od 01-01-2008 do 31-12-2008
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
I. Zysk (strata) netto		27 366	21 565
II. Korekty:		(153 209)	(510 562)
Amortyzacja		4 784	5 218
Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych		(323)	(1 492)
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)		(2 925)	343
Zyski (straty) z działalności inwestycyjnej		(3 559)	141
Podatek dochodowy (z rachunku zysków i strat)		5 213	7 350
Podatek dochodowy zapłacony		15	(15 881)
Zmiana stanu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu i instrumentów wbudowanych		600 117	(975 481)
Zmiana stanu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		-	478
Zmiana stanu kredytów, pożyczek i innych należności		(203 730)	(31 297)
Zmiana stanu inwestycji w jednostkach zależnych		313	-
Zmiana stanu kosztów placonych z góry		(125)	(388)
Zmiana stanu innych aktywów		(1 777)	2 095
Zmiana stanu aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży		10 290	(8 802)
Zmiana stanu zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu i instrumentów wbudowanych		(540 258)	540 980
Zmiana stanu zobowiązań finansowych wyznaczonych jako wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat w momencie początkowego ujęcia		148	7 059
Zmiana stanu zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu		232 596	(297 268)
Zmiana stanu zobowiązań finansowych z tytułu przeniesienia aktywów finansowych		(247 804)	247 804
Zmiana stanu rezerw		(2 484)	2 512
Zmiana stanu przychodów pobranych z góry		320	1 062
Zmiana stanu innych zobowiązań		(7 619)	4 810
Inne korekty		3 599	195
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I + II)		(125 843)	(488 997)
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
I. Wpływy		161 899	193 143
Zbycie udziałów lub akcji w innych jednostkach, pozostałych papierów wartościowych i innych aktywów finansowych		161 899	191 194
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		-	5
Inne wpływy inwestycyjne		-	1 944
II. Wydatki		(17 103)	(199 826)
Nabycie udziałów lub akcji w innych jednostkach, pozostałych papierów wartościowych i innych aktywów finansowych		(12 500)	(196 500)
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		(4 603)	(3 326)
III. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I + II)		144 796	(6 683)

w tys. PLN	(Nota)	okres od 01-01-2009 do 31-12-2009	okres od 01-01-2008 do 31-12-2008
C. Przepływy pieniężne z działalności finansowej			
I. Wpływy		-	68 370
Wpływy netto z emisji akcji i dopłat do kapitału		-	68 370
II. Wydatki		(12 869)	-
Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli		(12 300)	-
Inne wydatki z działalności finansowej		(569)	-
III. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I + II)		(12 869)	68 370
D. Przepływy pieniężne netto, razem (A.III+B.III+C.III)		6 084	(427 310)
F. Środki pieniężne na początek okresu		193 475	620 785
G. Środki pieniężne na koniec okresu (F+D)	(32)	199 559	193 475

Noty do jednostkowego sprawozdania finansowego

1. SEGMENTY DZIAŁALNOŚCI	33
2. WYNIK Z TYTUŁU ODSETEK	35
3. WYNIK Z TYTUŁU OPŁAT I PROWIZJI	36
4. WYNIK NA DZIAŁALNOŚCI HANDLOWEJ	36
5. AKTUALIZACJA WARTOŚCI AKTYWÓW FINANSOWYCH	37
6. KOSZTY DZIAŁANIA BANKU ORAZ KOSZTY OGÓLNO-ADMINISTRACYJNE	37
7. INNE PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE	38
8. WYNIK Z TYTUŁU AKTYWÓW I ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH INNYCH NIŻ WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ ZE SKUTKIEM WYCENY ODNOSZONYM DO RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	38
9. ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE	38
10. OBCIĄŻENIA PODATKOWE	39
11. ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ	39
12. KASA, ŚRODKI W BANKU CENTRALNYM	40
13. AKTYWA FINANSOWE WYCENIANE W WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	40
14. AKTYWA FINANSOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY	42
15. LOKATY W INNYCH BANKACH ORAZ KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE INNYM BANKOM	43
16. KREDYTY, POŻYCZKI I INNE NALEŻNOŚCI OD KLIENTÓW	44
17. INWESTYCJE W JEDNOSTKACH ZALEŻNYCH	45
18. WARTOŚCI NIEMATERIALNE	46
19. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	47
20. POZOSTAŁE AKTYWA	48
21. ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE PRZEZNACZONE DO OBROTU I INSTRUMENTY WBUDOWANE	48
22. ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKÓW	49
23. ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW	49

24. INNE ZOBOWIĄZANIA	50
25. POZOSTAŁE REZERWY	50
26. ODRO CZONY PODATEK DOCHODOWY	50
27. REZERWY Z TYTUŁU ODPR AW EMERYTALNYCH I INNYCH ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH	51
28. POZYCJE WARUNKOWE I POZABILANSOWE	52
29. KAPITAŁ PODSTAWOWY	54
30. KAPITAŁ Z AKTUALIZACJI WYCENY	55
31. DYWIDENDA PRZYPADAJĄCA NA JEDNĄ AKCJĘ	55
32. ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH	55
33. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	55
34. POZOSTAŁE INFORMACJE	57
34.1 Sprawy sporne	57
34.2 Przeciętne zatrudnienie	58
34.3 Dane porównawcze	58
34.4 Znaczące zdarzenia mające wpływ na istotną zmianę struktury bilansu i wynik finansowy	58
34.5 Wydarzenia po dacie bilansu	59
35. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM	60
35.1. Ryzyko kredytowe	60
35.1.1 Ryzyko kredytowe w transakcjach bilansowych	60
35.1.2 Ryzyko kredytowe w transakcjach pochodnych (pozabilansowych)	65
35.2 Ryzyko rynkowe	65
35.2.1 Instrumenty finansowe	65
35.2.2 Zarządzanie ryzykiem rynkowym	66
35.2.3 Ryzyko walutowe	67
35.2.4 Ryzyko stopy procentowej	69
35.3 Ryzyko utraty płynności	69
35.4 Ryzyko operacyjne	71
35.5 Koncentracja aktywów, zobowiązań i pozycji pozabilansowych według jednostek, grup kapitałowych, branż i obszaru geograficznego	73
35.6 Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych	77
35.6.1 Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	77
35.6.2 Techniki i założenia wykorzystywane w wycenie w wartości godziwej	78
35.7 Zarządzanie kapitałem	79
35.8 Ważniejsze oszacowania i oceny dokonywane w związku z zastosowaniem zasad rachunkowości	81

1. Segmenty działalności

Działalność operacyjna DZ BANK Polska S.A. została podzielona na pięć segmentów: Segment Klientów Korporacyjnych, Segment Bankowości Prywatnej, Segment Skarbu, Segment Aktywów Wydzielonych, Segment Pozostałej Działalności. Podział działalności Banku na segmenty został przeprowadzony według kryterium rodzaju obsługiwanych klientów i oferowanych produktów.

Przypisanie dochodów i kosztów ze sprzedaży produktów i usług oraz obsługi klientów do poszczególnych segmentów odbywa się zgodnie z opisami przedstawionymi poniżej.

Segment Klientów Korporacyjnych

Segment Klientów Korporacyjnych specjalizuje się w obsłudze klientów korporacyjnych oferując kompleksową obsługę cash management - obsługę bieżącą, bankowość elektroniczną, rozliczenia pieniężne krajowe i zagraniczne, system płatności masowych, karty płatnicze, inwestowanie nadwyżek finansowych oraz obsługę trade finance – między innymi operacje dokumentowe, gwarantowanie transakcji handlowych i doradztwo w tym zakresie.

Ponadto Segment Klientów Korporacyjnych oferuje kredyty, produkty structured finance, rachunki powiernicze (rachunki escrow), produkty skarbowe.

Segment Bankowości Prywatnej

Segment Bankowości Prywatnej specjalizuje się w obsłudze klientów indywidualnych, oferując usługi w obszarze private banking. Oferta obejmuje: inwestowanie nadwyżek finansowych, finansowanie hipoteczne, produkty skarbowe oraz platformę obsługi bieżącej, bankowość elektroniczną i karty płatnicze.

Segment Skarbu

Segment Skarbu kształtuje i realizuje politykę sprzedaży wobec instytucji finansowych bankowych i niebankowych, w zakresie wybranych produktów t.j.: przyjmowania i udzielania depozytów, udzielania kredytów i gwarancji, prowadzenia rachunków bankowych loro, prowadzenie rachunków niebankowych instytucji finansowych oraz oferowania produktów skarbowych.

Segment Skarbu zarządza pozycją walutową, stopy procentowej i płynnościową Banku, kształtuje i realizuje politykę w zakresie operacji na rynku międzybankowym.

Kształtuje i realizuje również politykę sprzedaży wobec wszystkich klientów Banku (klientów korporacyjnych, instytucji finansowych oraz klientów bankowości prywatnej) w zakresie: negocjowanych transakcji wymiany walut i lokat terminowych, papierów wartościowych i instrumentów pochodnych walutowych, stopy procentowej i towarowych.

Segment Aktywów Wydzielonych

Segment Aktywów Wydzielonych zajmuje się windykacją należności, obsługą kredytów restrukturyzowanych i innych aktywów wydzielonych.

Segment Pozostałej Działalności

Segment Pozostałej Działalności obejmuje przychody, koszty oraz pozycje bilansowe, nieprzyporządkowane do żadnego z wyżej wymienionych segmentów, np. podatek. Dodatkowo zawiera eliminację podwójnie prezentowanego wyniku z tytułu operacji wymiany i pozostałych operacji finansowych.

Objaśnienia dodatkowe

Zasady ujmowania przychodów i kosztów oraz aktywów i pasywów na potrzeby raportowania segmentów działalności są zgodne z polityką rachunkowości stosowaną w Banku.

Wynik z tytułu odsetek uwzględnia koszty finansowania działalności kredytowej oraz przychody odsetkowe ze sprzedaży depozytów wyliczone przy użyciu wewnętrznych cen transferowych ustalonych na podstawie stawek referencyjnych z rynku pieniężnego.

W konsekwencji obowiązujących w Banku zasad sporządzania informacji zarządczej, wynik z tytułu pozycji wymiany i na operacjach finansowych na klientach korporacyjnych i indywidualnych jest ujmowany odpowiednio w Segmencie Klientów Korporacyjnych oraz w Segmencie Bankowości Prywatnej, i jednocześnie w Segmencie Skarbu, a następnie podwójna prezentacja jest eliminowana w Segmencie Pozostałej Działalności.

Przychody z żadnym z pojedynczych klientów zewnętrznych nie przekroczyły 10% łącznych przychodów jednostki.

Bank prowadzi działalność na rynku polskim, koncentrując się na klientach krajowych i zagranicznych – osobach fizycznych i podmiotach gospodarczych. Podział wyników według kryterium geograficznego jest nieistotny z punktu widzenia prowadzonej działalności.

Tabela: Rachunek wyników i sprawozdanie z sytuacji finansowej Banku według segmentów branżowych na dzień 31 grudnia 2009 r.

	Segment Klientów Korporacyjnych	Segment Bankowości Prywatnej	Segment Skarbu	Segment Aktywów Wydzielonych	Segment Pozostałej Działalności	Razem
w tys. PLN						
Wynik z tytułu odsetek	33 870	1 415	7 793	12	12 996	56 086
Wynik z tytułu opłat i prowizji	10 060	665	390	12	(956)	10 171
Wynik z pozycji wymiany i na operacjach finansowych	28 607	2 781	33 176	-	(27 736)	36 828
Wynik na działalności bankowej	72 537	4 861	41 359	24	(15 696)	103 085
Koszty operacyjne	(16 149)	(2 981)	(7 911)	(980)	(31 764)	(59 785)
Amortyzacja	(1 196)	(150)	(694)	(37)	(2 707)	(4 784)
Wynik operacyjny	55 192	1 730	32 754	(993)	(50 167)	38 516
Allokacja kosztów	(12 368)	(4 128)	(5 040)	(1 708)	23 244	-
Pozostałe dochody	2 500	-	2 500	5 070	(4 520)	5 550
Aktualizacja wartości aktywów finansowych	(12 245)	(15)	-	1 132	(359)	(11 487)
Zysk brutto	33 079	(2 413)	30 214	3 501	(31 802)	32 579
Podatek dochodowy						(5 213)
Zysk netto						27 366
Należności od klientów	1 456 901	24 152	4	17 315	-	1 498 372
Pozostałe aktywa	3 180	1 363	748 710	-	51 760	805 013
Aktywa	1 460 081	25 515	748 714	17 315	51 760	2 303 385
Zobowiązania wobec klientów	894 248	173 098	116 396	633	128	1 184 503
Pozostałe zobowiązania i kapitały własne	-	-	760 250	-	358 632	1 118 882
Pasywa	894 248	173 098	876 646	633	358 760	2 303 385

Tabela: Rachunek wyników i sprawozdanie z sytuacji finansowej Banku według segmentów branżowych na dzień 31 grudnia 2008 r.

w tys. PLN	Segment Klientów Korporacyjnych	Segment Bankowości Prywatnej	Segment Skarbu	Segment Aktywów Wydzielonych	Segment Pozostałej Działalności	Razem
Wynik z tytułu odsetek	29 284	1 741	1 298	(751)	17 977	49 549
Wynik z tytułu opłat i prowizji	10 118	838	410	15	(1 149)	10 232
Wynik z pozycji wymiany i na operacjach finansowych	25 348	1 533	37 081	4 960	(26 130)	42 792
Wynik na działalności bankowej	64 750	4 112	38 789	4 224	(9 302)	102 573
Koszty operacyjne	(13 656)	(3 135)	(8 379)	(1 207)	(26 851)	(53 228)
Amortyzacja	(1 851)	(177)	(643)	(48)	(2 499)	(5 218)
Wynik operacyjny	49 243	800	29 767	2 969	(38 652)	44 127
Alloacja kosztów	(10 769)	(3 686)	(4 006)	(1 496)	19 957	-
Pozostałe dochody	(2 500)	-	(2 500)	1 293	2 379	(1 328)
Aktualizacja wartości aktywów finansowych	(19 523)	(79)	-	5 744	(26)	(13 884)
Zysk brutto	16 451	(2 965)	23 261	8 510	(16 342)	28 915
Podatek dochodowy						(7 350)
Zysk netto						21 565
Należności od klientów	1 271 420	9 036	-	8 194	-	1 288 650
Pozostałe aktywa	2 628	1 126	1 539 858	1 836	20 601	1 566 049
Aktywa	1 274 048	10 162	1 539 858	10 030	20 601	2 854 699
Zobowiązania wobec klientów	827 654	269 852	33 271	657	40	1 131 474
Pozostałe zobowiązania i kapitały własne	-	-	1 369 296	-	353 929	1 723 225
Pasywa	827 654	269 852	1 402 567	657	353 969	2 854 699

2. Wynik z tytułu odsetek

w tys. PLN	okres od 01-01-2009 do 31-12-2009	okres od 01-01-2008 do 31-12-2008
Przychody z tytułu odsetek	95 732	127 490
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat	15 932	4 308
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	1 845	8 498
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	2	28
Kredyty i pożyczki	77 462	114 656
Pozostałe	491	-
Koszty z tytułu odsetek	(39 646)	(77 941)
Rozliczenia z bankami i klientami	(38 767)	(77 423)
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	(879)	(518)
Wynik z tytułu odsetek	56 086	49 549

W skład przychodów z tytułu odsetek i innych przychodów o podobnym charakterze wchodzi 3 185 tys. PLN (31 grudnia 2008 r.: 2 380 tys. PLN) odsetek naliczanych, dotyczących aktywów finansowych, dla których dokonano odpisu z tytułu utraty wartości.

3. Wynik z tytułu opłat i prowizji

w tys. PLN	okres od 01-01-2009 do 31-12-2009	okres od 01-01-2008 do 31-12-2008
Przychody z tytułu opłat i prowizji	11 775	11 675
Opłaty i prowizje z tytułu działalności kredytowej	5 275	4 999
Pozostałe opłaty, w tym:	6 500	6 676
opłaty miesięczne	2 195	2 139
przelewy i transakcje gotówkowe	2 486	2 669
Koszty z tytułu opłat i prowizji	(1 604)	(1 443)
Wynik z tytułu opłat i prowizji	10 171	10 232

4. Wynik na działalności handlowej

w tys. PLN	okres od 01-01-2009 do 31-12-2009	okres od 01-01-2008 do 31-12-2008
Wynik z pozycji wymiany	50 701	42 131
Wynik na pozostałej działalności handlowej	(17 523)	(1 280)
Instrumenty dłużne*	2 013	2 570
Instrumenty pochodne stopy procentowej	(19 167)	(9 608)
Instrumenty pochodne związane z metalami szlachetnymi i towarami**	(369)	1 109
Pozostałe	-	4 649
Wynik na działalności handlowej	33 178	40 851

* w tym instrumenty pochodne związane z papierami wartościowymi, wynik z tytułu instrumentów dłużnych po uwzględnieniu przychodów odsetkowych ujmowanych w pozycji przychodów z tytułu odsetek wynosi 17 945 tys. PLN (31 grudnia 2008 r.: 6 878 tys. PLN)

** w tym wynik z tytułu wyceny w wartości godziwej zobowiązań finansowych wyznaczonych jako wyceniane w wartości godziwej w momencie początkowego ujęcia w kwocie (521) tys. PLN (31 grudnia 2008 r.: 699 tys. PLN)

Wynik z pozycji wymiany walutowej obejmuje zyski i straty z przeliczenia aktywów i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych oraz na instrumentach pochodnych, takich jak: swap walutowy, forward, futures, CIRS, opcje walutowe.

Dla celów podatkowych Bank wyodrębnia różnice kursowe z tytułu wyceny pozabilansowych pozycji w walutach obcych generowanych przez instrumenty pochodne w wyniku z pozycji wymiany w kwocie 23 311 tys. PLN oraz w wyniku na pozostałej działalności handlowej

dotyczącej instrumentów pochodnych stopy procentowej w kwocie 2 583 tys. PLN, odpowiednio w 2008 r. 169 990 tys. PLN i (2 929) tys. PLN.

5. Aktualizacja wartości aktywów finansowych

w tys. PLN	okres od 01-01-2009 do 31-12-2009	okres od 01-01-2008 do 31-12-2008
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	75	(356)
Kredyty, pożyczki i inne należności od klientów	(11 249)	(13 528)
Inwestycje w jednostkach zależnych	(313)	-
Aktualizacja wartości aktywów finansowych	(11 487)	(13 884)

6. Koszty działania Banku oraz koszty ogólnoadministracyjne

w tys. PLN	okres od 01-01-2009 do 31-12-2009	okres od 01-01-2008 do 31-12-2008
Koszty pracownicze	(37 422)	(33 580)
Wynagrodzenia	(32 748)	(29 079)
Ubezpieczenia i inne świadczenia	(4 674)	(4 501)
koszty związane ze świadczeniami emerytalnymi	(16)	(12)
Koszty administracyjne	(20 682)	(18 316)
Pozostałe, w tym:	(1 681)	(1 332)
podatki i opłaty	(181)	(520)
składka i wpłaty na BFG	(1 039)	(335)
Koszty działania Banku	(59 785)	(53 228)

7. Inne przychody i koszty operacyjne

w tys. PLN	okres od 01-01-2009 do 31-12-2009	okres od 01-01-2008 do 31-12-2008
Inne przychody operacyjne	2 972	1 160
Zysk ze sprzedaży składników majątku trwałego	-	5
Przychody z tytułu rozwiązania rezerw na przyszłe zobowiązania	2 500	-
Pozostałe, w tym:	472	1 155
odzyskane koszty windykacji/ sądowe	114	958
zwrot nadpłaty na KNF	115	-
Inne koszty operacyjne	(2 492)	(3 955)
Strata ze sprzedaży składników majątku trwałego	-	(3)
Koszty rezerw na przyszłe zobowiązania	-	(2 500)
Pozostałe, w tym:	(2 492)	(1 452)
koszty windykacji	(1 754)	(1 337)
koszty emisji akcji	(569)	-
Inne przychody i koszty operacyjne	480	(2 795)

8. Wynik z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych innych niż wyceniane według wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat

w tys. PLN	okres od 01-01-2009 do 31-12-2009	okres od 01-01-2008 do 31-12-2008
Zyski i straty z tytułu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	3 650	(36)
Wynik z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych innych niż wyceniane według wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat	3 650	(36)

9. Świadczenia pracownicze

W 2009 roku Bank dokonał odpisu na Fundusz Świadczeń Socjalnych w kwocie 248 tys. PLN (2008 r.: 227 tys. PLN).

Szczegółowe informacje dotyczące średniego poziomu zatrudnienia zawarte są w nocie 34.2.

10. Obciążenia podatkowe

Podatek dochodowy od dochodów Banku przed opodatkowaniem różni się od jego teoretycznej wysokości, która narosłaby przy zastosowaniu podstawowej stawki opodatkowania jednostki dominującej w następujący sposób:

w tys. PLN	okres od 01-01-2009 do 31-12-2009	okres od 01-01-2008 do 31-12-2008
Podatek bieżący	(15)	15 914
Korekta podatku za rok 2007 r. po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego	(3)	-
Korekta podatku za rok 2008 r. po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego	(12)	-
Podatek odroczony	5 228	(8 564)
Zysk przed opodatkowaniem	32 579	28 915
Podatek według stawki 19%	6 190	5 494
Przychody (koszty) nie podlegające opodatkowaniu	-	(378)
Przychody podatkowe niestanowiące przychodów księgowych	-	3
Koszty niestanowiące kosztów podatkowych	(219)	770
Koszty z tytułu amortyzacji	17	8
Rezerwy na aktywa finansowe (AmerBrokers)	64	-
Rezerwy	(824)	1 420
Inne	-	33
Podatek dochodowy	5 213	7 350
Efektywna stawka podatkowa	16%	25%

Aktywo z tytułu podatku dochodowego zostało przedstawione w nocie 26.

11. Zysk przypadający na jedną akcję

a) Podstawowy

Podstawowy zysk przypadający na jedną akcję wylicza się jako iloraz zysku przypadającego na akcjonariuszy Banku oraz średniej ważonej liczby akcji zwykłych w trakcie roku. Bank nie posiada nabytych akcji własnych.

w tys. PLN	okres od 01-01-2009 do 31-12-2009	okres od 01-01-2008 do 31-12-2008
Zysk (strata) netto	27 366	21 565
Średnia ważona liczba akcji	63 790 000	42 810 712
Zysk (strata) netto na jedną akcję (w PLN)	0,43	0,50

b) Rozwodniony

Rozwodniony zysk przypadający na jedną akcję równy jest podstawowemu.

12. Kasa, środki w banku centralnym

w tys. PLN	31-12-2009	31-12-2008
Środki pieniężne w kasie*	4 640	4 920
Rachunek bieżący w Banku Centralnym*	45 244	11 386
	49 884	16 306

*ujęte w środkach pieniężnych i ekwiwalentach środków pieniężnych 6 228 tys. PLN (31 grudnia 2008 r.: 8 720 tys. PLN)

Bank może wykorzystywać w ciągu dnia środki zgromadzone na rachunku bieżącym w Narodowym Banku Polskim do bieżących rozliczeń pieniężnych, musi jednak zapewnić utrzymanie średniego miesięcznego salda na tym rachunku w odpowiedniej wysokości wynikającej z deklaracji rezerwy obowiązkowej.

13. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

w tys. PLN	31-12-2009	31-12-2008
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu i instrumenty wbudowane		
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu		
Dłużne papiery wartościowe	229 490	304 368
Skarbowe dłużne papiery wartościowe	229 490	304 368
Razem papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	229 490	304 368
Pochodne instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu i instrumenty wbudowane		
Walutowe instrumenty pochodne	220 929	680 044
Walutowe transakcje terminowe	111 835	161 404
Walutowe kontrakty Swap	64 667	104 451
Transakcje CIRS	18 490	63 905
Opcje zakupione i sprzedane w obrocie pozagiełdowym	25 937	350 284
Pochodne instrumenty finansowe dla stóp procentowych	29 779	95 823
Procentowe kontrakty Swap	29 637	62 960
Transakcje OIS	-	10 242
Kontrakty FRA	25	22 306
Opcje procentowe w obrocie pozagiełdowym	117	315
Pochodne instrumenty finansowe związane z metalami szlachetnymi i towarami*	309	1 257
Pochodne instrumenty finansowe związane z papierami wartościowymi	-	54
Wbudowane instrumenty pochodne	223	-
Razem pochodne instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu i instrumenty wbudowane	251 240	777 178
Razem aktywa finansowe przeznaczone do obrotu i instrumenty wbudowane	480 730	1 081 546

* na dzień 31 grudnia 2009 r. wycena do wartości godziwej zobowiązań finansowych wyznaczonych jako wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat w momencie początkowego ujęcia w kwocie 180 tys. PLN zaprezentowana została łącznie z nominalnym zobowiązaniem - nota 22 i 23 (31 grudnia 2008 r.: 699 tys. PLN)

Pochodne instrumenty finansowe oraz pozostałe zobowiązania przeznaczone do obrotu

Bank wykorzystuje następujące instrumenty pochodne jako zabezpieczenia i dla potrzeb niezwiązanych z zabezpieczeniami:

a) Transakcje terminowe walutowe i stóp procentowych

Walutowe transakcje terminowe to zobowiązania do kupna/sprzedaży walut obejmujące niezrealizowane transakcje spot. Kontrakty typu futures dla walut i stóp procentowych to zobowiązania w formie umowy do otrzymania lub zapłacenia określonej wartości netto, zależnie od zmian kursów wymiany walut lub stóp procentowych. Z uwagi na fakt, że kontrakty futures są zabezpieczone środkami pieniężnymi lub papierami wartościowymi wycenianymi w wartości godziwej, zaś zmiany wartości nominalnej tych kontraktów rozliczane są codziennie w odniesieniu do notowań giełdowych, ryzyko kredytowe jest nieznaczne. Kontrakty FRA to kontrakty analogiczne do futures, tyle że negocjowane indywidualnie i wymagające gotówkowego rozliczenia w określonym terminie w przyszłości różnicy pomiędzy określoną w umowie stopą procentową a aktualną stopą rynkową na bazie teoretycznej kwoty kapitału.

b) Walutowe i procentowe kontrakty swap

Walutowe i procentowe kontrakty swap to zobowiązania do zamiany jednego strumienia przepływów pieniężnych na inny. Rezultatem takiej transakcji jest zamiana walut lub stóp procentowych (na przykład, oprocentowania stałego na zmienne) lub połączenia wszystkich tych czynników (na przykład, międzywalutowe kontrakty swap stóp procentowych). Z wyjątkiem określonych walutowych kontraktów swap, nie następuje w przypadku tych transakcji zamiana kapitału. Ryzyko kredytowe Banku stanowi potencjalny koszt zastąpienia kontraktów swap, jeżeli strony nie wywiążą się ze swoich zobowiązań. Ryzyko to jest monitorowane na bieżąco przez odniesienie do aktualnej wartości godziwej, proporcji wartości nominalnej kontraktów oraz płynności rynkowej. W celu kontrolowania poziomu podejmowanego ryzyka kredytowego, Bank ocenia strony umowy za pomocą tych samych metod, które stosuje się w działalności kredytowej.

c) Opcje walutowe i na stopę procentową

Opcje walutowe to umowy, na mocy których sprzedający przyznaje kupującemu prawo, ale nie obowiązek, nabycia (opcja kupna) lub sprzedaży (opcja sprzedaży) w ustalonym dniu, do ustalonego dnia lub też w ustalonym okresie – konkretnej ilości waluty obcej lub instrumentu finansowego po z góry ustalonej cenie. Natomiast opcja na stopę procentową to kontrakt finansowy, w którym jedna ze stron nabywa od drugiej, za określoną cenę, uprawnienie do żądania wykonania określonych transakcji depozytowych lub kredytowych w przyszłym ustalonym czasie, w określonej walucie i z określoną stawką realizacji. W zamian za powzięcie ryzyka walutowego lub ryzyka zmiany stóp procentowych, sprzedający otrzymuje od kupującego premię. Opcje mogą być opcjami znajdującymi się w obrocie giełdowym lub negocjowanymi pomiędzy Bankiem a klientem (w transakcji pozagiełdowej). Bank jest narażony na ryzyko kredytowe z tytułu zakupionych opcji tylko i wyłącznie do wysokości ich wartości bilansowej, którą stanowi ich wartość godziwa.

Nominalne wartości niektórych rodzajów instrumentów finansowych stanowią podstawę do ich porównania z instrumentami ujmowanymi w bilansie, ale niekoniecznie wskazują, jaka będzie wartość przyszłych przepływów pieniężnych, bądź jaka jest bieżąca wartość godziwa instrumentów. Z tego względu nie pokazują, jaki jest stopień narażenia Banku na ryzyko kredytowe lub ryzyko zmiany cen. Instrumenty pochodne mogą mieć wycenę dodatnią (aktywa) lub ujemną (zobowiązania), w zależności od wahań rynkowych stóp procentowych lub kursów

wymiany walut. Łączna wartość godziwa pochodnych instrumentów finansowych może podlegać znacznym wahanom.

d) Opcje towarowe

Opcje towarowe są instrumentami działającymi podobnie do ubezpieczenia – w zamian za uiszczona premię dają nabywcy prawo zakupu lub sprzedaży towaru po z góry ustalonej cenie. Celem tego rodzaju transakcji jest zabezpieczanie się klienta przed ryzykiem zmian cen towarów. Opcje towarowe są oferowane klientom korporacyjnym Banku w ramach przyznanych im limitów ryzyka kredytowego i rozliczeniowego.

Bank specjalizuje się w tworzeniu zaawansowanych struktur opcyjnych i „szytych na miarę” strategii zabezpieczających, umożliwiających dopasowanie waluty, terminów oraz kwot transakcji do ekspozycji klienta. Spektrum produktów oferowanych przez Bank jest szerokie: obejmuje produkty z rynku energii, metale szlachetne i bazowe, produkty rolne i zwierzęta hodowlane. Swoim klientom Bank oferuje także dostęp do analiz rynku towarowego oraz bezpośredni kontakt z zespołem doświadczonych pracowników Banku, korzystających z bogatego doświadczenia ekspertów spółki macierzystej – DZ BANK AG.

Bank przeprowadza transakcje na rynku nieregulowanym będąc pośrednikiem pomiędzy DZ BANK AG oraz klientami Banku. Wszystkie transakcje zawierane przez Bank są opcjami o nierzeczywistym charakterze rozliczenia (tzn. bez fizycznej dostawy – rozliczane gotówkowo).

e) Pozostałe zobowiązania

Bank wyznaczył w momencie początkowego ujęcia jako zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat lokaty inwestycyjne, które łączą w sobie elementy lokaty z inwestycją na rynku surowców, stopa zwrotu w tym przypadku uzależniona jest od kształtowania się ceny jubilerskiej uncji złota.

14. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

w tys. PLN	31-12-2009	31-12-2008
Dłużne papiery wartościowe wyceniane w wartości godziwej	7 453	146 849
notowane	-	111 183
obligacje	-	111 183
nienotowane	7 453	35 666
bony skarbowe	7 453	35 666
Kapitałowe papiery wartościowe wyceniane w wartości godziwej	1 594	9 812
notowane	1 594	9 812
Kapitałowe papiery wartościowe wyceniane według ceny nabycia	28	28
nienotowane	28	28
	9 075	156 689

Bony skarbowe i inne dłużne papiery wartościowe wyemitowane przez Skarb Państwa [Polski] na okres do jednego roku uznawane są za uprawnione do redyskonta w banku centralnym. Wszystkie bony skarbowe podlegają ryzyku stopy procentowej. Na dzień 31 grudnia 2009 r.

do redyskonta w banku centralnym uprawnione były bony skarbowe o wartości 7 453 tys. PLN (31 grudnia 2008 r.: 35 666 tys. PLN).

Zmiana stanu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży

	31-12-2009	31-12-2008
Stan na początek okresu	156 689	150 973
Zwiększenia	161 848	370 109
Zmniejszenia	(309 785)	(365 947)
Różnice kursowe	323	1 554
Stan na koniec okresu	9 075	156 689

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane według ceny nabycia

Nazwa podmiotu	Siedziba	Przedmiot działalności	Wartość bilansowa udziałów / akcji (w tys. PLN)	Procent posiadanego kapitału zakładowego	Udział w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu	Kapitał zakładowy (w tys. PLN)
Elbank S.A.	Warszawa	działalność informatyczna (w likwidacji)	-	30,36%	24,49%	1 844
AmerLex S.A.	Warszawa	firma prawnicza (w likwidacji)	-	16,00%	16,00%	100
Celt S.A.	Kraków	produkcja mebli (w upadłości)	-	4,44%	1,38%	2 700
S.W.I.F.T.	Belgia	utrzymywanie sieci telekomunikacyjnej służącej wymianie informacji	28	< 0,00%	< 0,00%	1 077 503
Razem			28			

W styczniu 2009 r. posiadane przez Bank udziały w Polskim Towarzystwie Reasekuracyjnym S.A. zostały sprzedane z zyskiem w kwocie 5 070 tys. PLN.

W roku 2008 r. Bank nie dokonał sprzedaży aktywów finansowych, których wartości godziwej nie można było wcześniej wiarygodnie ustalić.

15. Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom

w tys. PLN	31-12-2009	31-12-2008
Rachunki nostro*	26 591	31 966
Lokaty w innych bankach*	166 744	152 794
Kredyty i pożyczki	22 029	64 254
Inne należności	129	40
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom brutto	215 493	249 054
Odpisy aktualizujące kredyty i pożyczki udzielone bankom	(1 929)	(2 004)
	213 564	247 050

*ujęte w ekwiwalentach środków pieniężnych 193 331 tys. PLN (31 grudnia 2008 r.: 184 755 tys. PLN)

Zmiana stanu rezerw na kredytach i pożyczkach udzielonych innym bankom

w tys. PLN	31-12-2009	31-12-2008
Stan na początek okresu	(2 004)	(1 648)
Różnice wynikające z tworzenia rezerw w walutach obcych	75	(356)
Stan na koniec okresu	(1 929)	(2 004)

16. Kredyty, pożyczki i inne należności od klientów

w tys. PLN	31-12-2009	31-12-2008
Kredyty, pożyczki i inne należności od pozostałych podmiotów sektora finansowego		
Kredyty, lokaty i pożyczki	269 226	174 450
Skupione wierzytelności	218	218
Inne należności od pozostałych podmiotów sektora finansowego	123	32
Kredyty, pożyczki i inne należności od sektora niefinansowego		
Kredyty, pożyczki i inne należności udzielone klientom indywidualnym	146 595	86 400
Kredyty i pożyczki	146 395	86 223
Skupione wierzytelności	200	177
Kredyty, pożyczki i inne należności udzielone klientom korporacyjnym	1 111 790	1 068 896
Kredyty i pożyczki	1 108 746	1 064 927
Skupione wierzytelności	3 007	3 948
Zrealizowane gwarancje i poręczenia	37	21
Inne należności od sektora niefinansowego	16 541	21 716
Kredyty, pożyczki i inne należności od sektora budżetowego		
Kredyty i pożyczki	29 205	2 523
Kredyty, pożyczki i inne należności od klientów brutto	1 573 698	1 354 235
Odpisy aktualizujące kredyty, pożyczki i inne należności od klientów	(75 326)	(65 585)
	1 498 372	1 288 650

Zmiana stanu rezerw na kredytach i pożyczkach udzielonych klientom

w tys. PLN	31-12-2009	31-12-2008
Stan na początek okresu	(65 585)	(61 341)
Zwiększenie rezerw na utratę wartości kredytów i pożyczek	(53 855)	(76 016)
Kredyty spisane w ciężar rezerw	2 391	10 065
Rozwiązanie rezerw na utratę wartości kredytów i pożyczek	41 253	60 839
Różnice wynikające z tworzenia rezerw w walutach obcych	470	868
Stan na koniec okresu	(75 326)	(65 585)

W ramach normalnej działalności gospodarczej Bank ponosi straty na kredytach, pożyczkach i innych instrumentach kredytowych, które stały się częściowo lub w całości nieściągalne. Kwotę strat, które zostały odrębnie zidentyfikowane ujmuje się jako koszt w rachunku zysków i strat oraz odejmuje od wartości bilansowej odpowiedniego rodzaju kredytów i pożyczek poprzez dokonanie odpisu aktualizującego ich wartość.

Zgodnie z MSR 39, od kredytów na które dokonano odpisu aktualizującego w 100%, nie nalicza się odsetek, co oznacza, że wartość bilansowa tych kredytów wynosi zero.

Kredyty o zmiennej stopie wynoszą 1 421 160 tys. PLN (31 grudnia 2008 r.: 1 328 143 tys. PLN), a o stałej stopie 55 133 tys. PLN (31 grudnia 2008 r.: 8 742 tys. PLN).

17. Inwestycje w jednostkach zależnych

Bank posiada 100 % udziałów w spółce zależnej Dom Maklerski AmerBrokers S.A..

Wartość inwestycji w jednostce zależnej ustalona na dzień 31 grudnia 2009 r. wynosi 17 887 tys. PLN. W 2009 r. w związku ze stratami poniesionymi przez spółkę zależną dokonano odpisu aktualizującego w kwocie 313 tys. PLN.

Wartość odzyskiwalna odpowiadająca wartości godziwej spółki zależnej pomniejszonej o koszty sprzedaży została oszacowana na poziomie wartości aktywów netto stanowiących różnicę między wartością aktywów oraz sumą zobowiązań.

18. Wartości niematerialne

	Koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	Inne wartości niematerialne	Zaliczki na wartości niematerialne	Razem
w tys. PLN				
Stan na 31 grudnia 2009 r.				
Wartość bilansowa brutto	31 867	747	3 786	36 400
Umorzenie	(23 068)	(747)	-	(23 815)
Wartość bilansowa netto	8 799	-	3 786	12 585
Zwiększenia	1 224	-	2 451	3 675
Przeniesienie z zaliczek na wartości niematerialne	649	-	(649)	-
Zbycie	-	-	(76)	(76)
Amortyzacja/ naliczenie	(3 319)	-	-	(3 319)
Wartość bilansowa netto na 1 stycznia 2009 r.	10 245	-	2 060	12 305

	Koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	Inne wartości niematerialne	Zaliczki na wartości niematerialne	Razem
w tys. PLN				
Stan na 31 grudnia 2008 r.				
Wartość bilansowa brutto	29 994	747	2 060	32 801
Umorzenie	(19 749)	(747)	-	(20 496)
Wartość bilansowa netto	10 245	-	2 060	12 305
Zwiększenia	701	-	1 343	2 044
Przeniesienie z zaliczek na wartości niematerialne	2 660	-	(2 660)	-
Zbycie	-	-	(75)	(75)
Amortyzacja/ naliczenie	(3 364)	-	-	(3 364)
Wartość bilansowa netto na 1 stycznia 2008 r.	10 248	-	3 452	13 700

W 2009 roku, jak również w roku 2008 nie dokonano odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

19. Rzeczowe aktywa trwałe

	Inwestycje w obecne środki trwałe	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Środki trwałe w budowie	Inne rzeczowe aktywa trwałe	Razem
w tys. PLN						
Stan na 31 grudnia 2009 r.						
Wartość bilansowa brutto	1 350	14 394	2 263	1 113	3 945	23 065
Umorzenie	(883)	(11 660)	(941)	-	(3 625)	(17 109)
Wartość bilansowa netto	467	2 734	1 322	1 113	320	5 956
Zwiększenia	3	842	137	1 193	48	2 223
Przeniesienie ze środków trwałych w budowie	-	15	88	(106)	3	-
Zbycie	-	(1 430)	(138)	(14)	(6)	(1 588)
Amortyzacja/ naliczenie	(124)	(962)	(249)	-	(130)	(1 465)
Amortyzacja/ zmniejszenie	-	1 425	45	-	6	1 476
Wartość bilansowa netto na 1 stycznia 2009 r.	588	2 844	1 439	40	399	5 310

	Inwestycje w obecne środki trwałe	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Środki trwałe w budowie	Inne rzeczowe aktywa trwałe	Razem
w tys. PLN						
Stan na 31 grudnia 2008 r.						
Wartość bilansowa brutto	1 347	14 967	2 176	40	3 900	22 430
Umorzenie	(759)	(12 123)	(737)	-	(3 501)	(17 120)
Wartość bilansowa netto	588	2 844	1 439	40	399	5 310
Zwiększenia	23	1 526	666	77	178	2 470
Przeniesienie ze środków trwałych w budowie	-	323	-	(362)	39	-
Zbycie	-	(1 985)	-	(40)	(63)	(2 088)
Amortyzacja/ naliczenie	(118)	(1 223)	(214)	-	(299)	(1 854)
Amortyzacja/ zmniejszenie	-	1 983	-	-	63	2 046
Wartość bilansowa netto na 1 stycznia 2008 r.	683	2 220	987	365	481	4 736

W 2009 roku, jak również w roku 2008 nie dokonano odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

20. Pozostałe aktywa

w tys. PLN	31-12-2009	31-12-2008
Należności i rozliczenia międzyokresowe czynne	2 218	2 162
Przychody do otrzymania	106	101
Pozostałe, w tym:	3 008	1 167
rozliczenia publiczno - prawne	1 708	22
wpłacone kaucje	860	892
	5 332	3 430

21. Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu i instrumenty wbudowane

w tys. PLN	31-12-2009	31-12-2008
Walutowe instrumenty pochodne	59 545	533 935
Walutowe transakcje terminowe	6 448	19 490
Walutowe kontrakty Swap	23 696	116 193
Transakcje CIRS	3 389	41 780
Opcje zakupione i sprzedane w obrocie pozagiełdowym	26 012	356 472
Pochodne instrumenty finansowe dla stóp procentowych	41 114	106 344
Procentowe kontrakty Swap	40 118	71 284
Transakcje OIS	-	12 450
Kontrakty FRA	879	22 295
Opcje procentowe w obrocie pozagiełdowym	117	315
Pochodne instrumenty finansowe związane z metalami szlachetnymi i towarami*	-	558
Pochodne instrumenty finansowe związane z papierami wartościowymi	41	145
Wbudowane instrumenty pochodne	-	534
	100 700	641 516

* na dzień 31 grudnia 2009 r. wycena do wartości godziwej zobowiązań finansowych wyznaczonych jako wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat w momencie początkowego ujęcia w kwocie 257 tys. PLN zaprezentowana została łącznie z nominalną zobowiązania - nota 22 i 23 (31 grudnia 2008 r.: 558 tys. PLN)

22. Zobowiązania wobec banków

w tys. PLN	31-12-2009	31-12-2008
Rachunki łożo	5 339	9 038
Depozyty innych banków*	654 083	334 003
Inne zobowiązania	128	136 935
	659 550	479 976

* w tym zobowiązania finansowe wyznaczone jako wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat w momencie początkowego ujęcia w kwocie 5 071 tys. PLN (31 grudnia 2008 r.: 5 000 tys. PLN)

23. Zobowiązania wobec klientów

w tys. PLN	31-12-2009	31-12-2008
Zobowiązania wobec pozostałych podmiotów sektora finansowego		
Depozyty bieżące	109 130	26 121
Depozyty terminowe	56 493	33 901
Inne zobowiązania	346	237
Zobowiązania wobec sektora niefinansowego		
Zobowiązania wobec klientów indywidualnych	241 785	327 965
Depozyty bieżące	77 321	68 811
Depozyty terminowe*	164 464	259 154
Zobowiązania wobec klientów korporacyjnych	622 263	558 777
Depozyty bieżące	245 856	205 969
Depozyty terminowe	376 407	352 808
Inne zobowiązania wobec sektora niefinansowego	154 453	184 438
Zobowiązania wobec sektora budżetowego		
Depozyty bieżące	33	34
Depozyty terminowe	-	1
	1 184 503	1 131 474

* w tym zobowiązania finansowe wyznaczone jako wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat w momencie początkowego ujęcia w kwocie 2 136 tys. PLN (31 grudnia 2008 r.: 2 200 tys. PLN)

24. Inne zobowiązania

w tys. PLN	31-12-2009	31-12-2008
Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów	10 333	12 667
Przychody pobrane z góry	1 764	1 513
Pozostałe, w tym:	1 325	18 120
rozliczenia publiczno - prawne	880	4 632
rozrachunki międzybankowe	69	178
zobowiązania z tytułu dywidendy	-	12 300
	13 422	32 300

25. Pozostałe rezerwy

w tys. PLN	31-12-2009	31-12-2008
Stan na początek okresu	2 560	48
Rezerwy utworzone w ciągu okresu	16	2 512
Rezerwy niewykorzystane, rozwiązane w ciągu okresu	(2 500)	-
Stan na koniec okresu	76	2 560

26. Odroczonego podatek dochodowy

Odroczony podatek dochodowy obliczany jest w stosunku do wszystkich różnic przejściowych zgodnie z metodą bilansową przy zastosowaniu obowiązującej stawki podatku dochodowego w wysokości 19% (31 grudnia 2008 r.: 19%).

Zanotowano następujące zmiany salda aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego:

w tys. PLN	31-12-2009	31-12-2008
Aktywo rozliczane przez rachunek wyników	10 007	15 235
Straty podatkowe do rozliczenia w następnych okresach	5 958	-
Różnice przejściowe	4 049	15 235
działalność bankowa	(3 087)	9 311
instrumenty wbudowane	(42)	101
bierne rozliczenia międzyokresowe	1 708	2 192
rezerwy na kredyty	5 669	3 720
amortyzacja środków trwałych	(418)	(312)
wycena środków trwałych przeznaczonych do sprzedaży	217	217
składniki wynagrodzeń płatne w następnym okresie	2	6
Aktywo rozliczane przez kapitał	(7)	(312)
	10 000	14 923

Informacje na temat odroczonego podatku dochodowego obciążającego bezpośrednio kapitał własny zawarto w notcie 30.

Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się, jeżeli szacowane na podstawie przeprowadzonych analiz finansowych wysokości podstawy opodatkowania w kolejnych latach pozwalają założyć, że aktywo zostanie rozliczone.

Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego są kompensowane wtedy i tylko wtedy, gdy jednostka posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat oraz aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego odnoszą się do tej samej jurysdykcji podatkowej nałożonej na jednego podatnika lub różnych podatników, jeżeli zamierzają jednocześnie zrealizować należności i rozliczać zobowiązania, w każdym przyszłym okresie, w którym przewiduje się zrealizowanie (rozwiązanie) znaczącej ilości aktywów (rezerw) z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

27. Rezerwy z tytułu odpraw emerytalnych i innych świadczeń pracowniczych

Wycena rezerw z tytułu odpraw emerytalnych jest dokonywana przez niezależnego aktuarusza i wynosi 76 tys. PLN (31 grudnia 2008 r.: 60 tys. PLN).

Informacje o kosztach związanych z utworzeniem rezerwy na przyszłe zobowiązania wobec pracowników z wyszczególnieniem tytułów:

Rok 2009

- rezerwa na niewykorzystane urlopy wypoczynkowe – 835 tys. PLN,
- koszty osobowe – 0,0 tys. PLN,
- koszty bezosobowe – 75 tys. PLN,
- odprawy emerytalne – 76 tys. PLN,
- rezerwa na premie – 5 608 tys. PLN.

Rok 2008

- rezerwa na niewykorzystane urlopy wypoczynkowe – 795 tys. PLN,
- koszty osobowe – 2 816 tys. PLN,
- koszty bezosobowe – 74 tys. PLN,
- odprawy emerytalne – 60 tys. PLN,
- rezerwa na premie – 5 043 tys. PLN.

28. Pozycje warunkowe i pozabilansowe

a) Zobowiązania i aktywa warunkowe

Na dzień 31 grudnia 2009 r. nie występowały zobowiązania warunkowe w związku z toczącymi się sporami sądowymi (31 grudnia 2008 r.: 0,0 tys. PLN).

Informacje na temat pozostałych zobowiązań warunkowych Banku znajdują się w podpunkcie e).

Na dzień 31 grudnia 2009 r. jak również 31 grudnia 2008 r. nie występowały aktywa warunkowe.

b) Aktywa na których ustanowiono zabezpieczenia

Zgodnie z Ustawą o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym Bank utworzył fundusz ochrony środków gwarantowanych, którego zabezpieczenie stanowią dłużne papiery wartościowe (bony skarbowe) o nominale 7 500 tys. PLN i wartości godziwej 7 454 tys. PLN na dzień 31 grudnia 2009 r. oraz o nominale 7 000 tys. PLN i wartości godziwej 6 723 tys. PLN na dzień 31 grudnia 2008 r.

W związku z posiadanymi transakcjami futures Bank złożył na dzień 31 grudnia 2009 r. depozyt w kwocie 16 788 tys. PLN (31 grudnia 2008 r.: 5 426 tys. PLN).

c) Zobowiązania wynikające z zawartych umów

Na dzień 31 grudnia 2009 r. kwota zobowiązań umownych zaciągniętych w związku z nabyciem rzeczowych aktywów trwałych wynosiła 635 tys. PLN (31 grudnia 2008 r.: 694 tys. PLN).

Zobowiązania umowne do nabycia w przyszłości wartości niematerialnych i prawnych wynosiły 2 399 tys. PLN (31 grudnia 2008 r.: 2 723 tys. PLN).

Kwota zobowiązań umownych wynikających z zawarcia pozostałych umów wynosi 4 447 tys. PLN (31 grudnia 2008 r.: 1 787 tys. PLN).

d) Zobowiązania dotyczące leasingu operacyjnego

Przyszłe płatności z leasingu w ramach niezrywalnych umów leasingu operacyjnego przedstawiają się następująco:

w tys. PLN	31-12-2009	31-12-2008
do roku	3 960	3 787
od roku do pięciu lat	10 960	3 044
	14 920	6 831

e) Zobowiązania pozabilansowe

Poniższa tabela przedstawia wynikającą z zawartych umów wartość pozabilansowych instrumentów finansowych Banku oraz udzielonych i otrzymanych zobowiązań.

w tys. PLN	31-12-2009	31-12-2008
Zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane		
Zobowiązania udzielone	429 870	348 487
finansowe	328 702	200 917
gwarancyjne	101 168	147 570
Zobowiązania otrzymane	823 843	756 846
finansowe	821 640	755 383
gwarancyjne	2 203	1 463
Bieżące transakcje pozabilansowe		
Operacje wymiany walutowej		
kwoty zakupione	46 353	37 287
kwoty sprzedane	46 418	37 223
Operacje papierami wartościowymi		
papiery wartościowe do otrzymania	14 378	12 754
papiery wartościowe do wydania	19 134	22 848
Terminowe transakcje pozabilansowe		
Nominały transakcji stopy procentowej		
Swap stopy procentowej		
kwoty zakupione	2 962 343	3 587 331
kwoty sprzedane	2 962 343	3 587 331
Transakcje OIS		
kwoty zakupione	-	3 559 148
kwoty sprzedane	-	3 559 148
Kontrakty FRA		
kwoty zakupione	600 000	5 300 000
kwoty sprzedane	500 000	5 200 000
Opcje pozagieldowe		
kwoty zakupione	20 724	20 724
kwoty sprzedane	20 724	20 724
Transakcje walutowe		
Transakcje CIRS		
kwoty zakupione	438 801	647 799
kwoty sprzedane	425 503	626 841
Swap walutowy		
kwoty zakupione	2 225 789	2 147 599
kwoty sprzedane	2 177 580	2 156 610
Kontrakty Forward		
kwoty zakupione	862 821	1 106 031
kwoty sprzedane	769 439	973 095

w tys. PLN	31-12-2009	31-12-2008
Transakcje walutowe (cd)		
Kontrakty Futures		
kwoty zakupione	241 600	121 911
kwoty sprzedane	246 994	118 361
Opcje pozagieldowe		
kwoty zakupione	429 872	4 263 915
kwoty sprzedane	429 872	4 263 559
Transakcje związane z towarami		
Opcje pozagieldowe		
kwoty zakupione	-	36 474
kwoty sprzedane	-	36 474

29. Kapitał podstawowy

Łączna liczba akcji na dzień 31 grudnia 2009 r. wyniosła 63 790 000, w tym akcje imienne 266 070 (31 grudnia 2008 r.: 63 790 000, w tym akcje imienne 266 070) o wartości nominalnej 3 PLN na akcję (31 grudnia 2008 r.: 3 PLN każda). Wszystkie wyemitowane akcje są w pełni opłacone.

Nie zakupiono akcji własnych.

Wykaz akcjonariuszy posiadających, co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu DZ BANK Polska S.A. na dzień 31 grudnia 2009.

Akcjonariusz	Akcje zwykłe na okaziciela	Akcje imienne	Akcje razem	% kapitału zakładowego	Liczba głosów na WZA	% głosów na WZA
DZ BANK AG Deutsche Zentral- Genossenschaftsbank Frankfurt am Main	63 490 406	255 760	63 746 166	99,93%	64 769 206	99,87%*

* Uchwała KNB z dnia 6 marca 2002 r. zezwala DZ BANK AG na wykonywanie ponad 66% głosów, nie więcej niż 75% na WZA

Wykaz akcjonariuszy posiadających, co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu DZ BANK Polska S.A. na dzień 31 grudnia 2008.

Akcjonariusz	Akcje zwykłe na okaziciela	Akcje imienne	Akcje razem	% kapitału zakładowego	Liczba głosów na WZA	% głosów na WZA
DZ BANK AG Deutsche Zentral- Genossenschaftsbank Frankfurt am Main	63 490 403	255 760	63 746 163	99,93%	64 769 203	99,87%*

* Uchwała KNB z dnia 6 marca 2002 r. zezwala DZ BANK AG na wykonywanie ponad 66% głosów, nie więcej niż 75% na WZA

30. Kapitał z aktualizacji wyceny

w tys. PLN	31-12-2009	31-12-2008
Kapitał z aktualizacji wyceny		
odpisy aktualizujące wartość aktywów finansowych	36	1 642
odpisy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(7)	(312)
	29	1 330

31. Dywidenda przypadająca na jedną akcję

W dniu 26 marca 2009 roku Bank dokonał wypłaty dywidendy dla Akcjonariuszy w kwocie 12 300 tys., co w przeliczeniu na jedną akcję dało 0,30 PLN.

32. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Dla potrzeb rachunku przepływów pieniężnych saldo środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych zawiera następujące salda o terminie zapadalności krótszym niż trzy miesiące.

w tys. PLN	31-12-2009	31-12-2008
Kasa, środki pieniężne w banku centralnym (nota 12)	6 228	8 720
Należności od innych banków (nota 15)	193 331	184 755
	199 559	193 475

33. Transakcje z podmiotami powiązanymi

Bank jest kontrolowany przez DZ BANK AG (z siedzibą w Niemczech), posiadający 99,93% akcji banku. Pozostałych 0,07% akcji znajduje się w posiadaniu wielu akcjonariuszy. DZ BANK AG jest jednostką dominującą najwyższego szczebla w stosunku do Banku.

Transakcje ze spółką dominującą:

DZ BANK AG

w tys. PLN	31-12-2009	31-12-2008
Saldo należności	173 993	111 604
Saldo zobowiązań	517 751	198 190
Kwota odsetek otrzymanych	2 593	5 891
Kwota odsetek zapłaconych	5 835	5 984
Kwota prowizji otrzymanych	298	308
Kwota prowizji zapłaconych	918	731
Pozostałe przychody wynikające z zawartych umów	4	4
Pozostałe koszty wynikające z zawartych umów	481	1 133
Zobowiązania pozabilansowe otrzymane	1 994 309	1 856 369
Zobowiązania pozabilansowe udzielone	1 207 115	967 127

Transakcje ze spółkami, z którymi Bank posiada bliskie powiązania:

Dom Maklerski Amerbrokers S.A.

w tys. PLN	31-12-2009	31-12-2008
Saldo należności	4	-
Saldo zobowiązań	17 800	24 241
Kwota odsetek otrzymanych	22	-
Kwota odsetek zapłaconych	844	2 007
Kwota prowizji otrzymanych	14	12
Kwota prowizji zapłaconych	241	-
Otrzymana dywidenda	-	1 803
Zobowiązania pozabilansowe udzielone	-	125

Elbank S.A.

Na dzień 31 grudnia 2009 r. jak również 31 grudnia 2008 r. nie przeprowadzono żadnych transakcji.

Nie utworzono rezerw w związku z kredytami udzielonymi podmiotom powiązanym (31 grudnia 2008 r.: 0,0 tys. PLN).

Transakcje z pozostałymi podmiotami powiązanymi

Na dzień 31 grudnia 2009 r. nie udzielono kredytów członkom organu zarządzającego (31 grudnia 2008 r.: 0,0 tys. PLN). Saldo zaangażowania kapitałowego z tytułu kredytów udzielonych pracownikom wynosiło 323 tys. PLN (31 grudnia 2008 r.: 279 tys. PLN).

Na dzień 31 grudnia 2009 r. nie przyjęto depozytów od członków organu zarządzającego (31 grudnia 2008 r.: 0,0 tys. PLN). Saldo depozytów przyjętych od pracowników wynosiło 108 tys. PLN (31 grudnia 2008 r.: 245 tys. PLN).

Wynagrodzenia kluczowego personelu kierowniczego

Łączna kwota wynagrodzeń wypłaconych kluczowemu personelowi kierowniczemu (krótkoterminowe świadczenia pracownicze) DZ BANK Polska S.A. w roku 2009 wynosi 5 417 tys. PLN (31 grudnia 2008 r.: 4 370 tys. PLN).

34. Pozostałe informacje

34.1 Sprawy sporne

Na dzień 31 grudnia 2009 roku nie toczyło się przed sądem, organem administracji publicznej lub organem właściwym dla postępowania arbitrażowego postępowanie dotyczące wierzytelności Banku lub jednostki od niego zależnej, którego wartość stanowiłaby, co najmniej 10 % kapitałów własnych Banku.

Łączna wartość wszystkich postępowań sądowych z udziałem Banku i jednostek zależnych od Banku dotyczących wierzytelności przekroczyła wartość 10% kapitałów własnych Banku i wynosiła 156 891 tys. PLN.

Największe postępowania w tej grupie:

- Postępowanie upadłościowe dotyczące dłużnika Banku, osoby prawnej. Data wszczęcia postępowania – 19 sierpnia 1999 r. Wartość przedmiotu sprawy 17 398 tys. PLN. Stanowisko Banku: udział Banku w postępowaniu upadłościowym jest uzasadniony w związku z próbą odzyskania przez Bank wierzytelności kredytowych,
- Postępowanie egzekucyjne dotyczące dłużnika Banku, osoby prawnej. Data wszczęcia postępowania – 12 sierpnia 2004 r. Wartość przedmiotu sprawy 16 797 tys. PLN. Stanowisko Banku: udział Banku w postępowaniu egzekucyjnym jest uzasadniony w związku z próbą odzyskania przez Bank wierzytelności kredytowych.
- Postępowanie egzekucyjne dotyczące dłużnika Banku, osoby fizycznej. Data wszczęcia postępowania – 26 listopada 2008 r. Wartość przedmiotu sprawy 26 958 tys. PLN. Stanowisko Banku: udział Banku w postępowaniu egzekucyjnym jest uzasadniony w związku z próbą odzyskania przez Bank wierzytelności kredytowych.

Na dzień 31 grudnia 2009 roku nie toczyło się przed sądem, organem administracji publicznej lub organem właściwym dla postępowania arbitrażowego postępowanie dotyczące zobowiązań Banku lub jednostki od niego zależnej, którego wartość stanowiłaby, co najmniej 10 % kapitałów własnych Banku.

Na dzień 31 grudnia 2009 roku łączna wartość zobowiązań Banku i jednostek zależnych z tytułu postępowań sądowych nie przekroczyła 10% kapitałów własnych Banku.

W 2009 roku w DZ BANK Polska S.A. przeprowadzona została kontrola podatkowa, obejmująca prawidłowość rozliczeń z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych za rok 2004. W wyniku kontroli wskazano na istnienie zaległości podatkowej w kwocie 1 067 tys. PLN plus odsetki ustawowe od zaległości podatkowej. Zdaniem Banku stanowisko przedstawione przez kontrolujących nie znajduje oparcia w przepisach podatkowych.

34.2 Przeciętne zatrudnienie

Informacje o przeciętnym zatrudnieniu z podziałem na grupy przedstawiały się następująco:

Rok 2009

(zatrudnienie obejmuje również pracowników, którzy w okresie od 1 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2009 r. przebywali na urlopach wychowawczych i urlopach macierzyńskich):

▪ Zarząd Banku łącznie z prokurentami:	6,9 etatów
▪ pracownicy działalności podstawowej* Banku:	133,9 etatów
▪ pracownicy działalności pomocniczej:**	63,7 etatów

Rok 2008

(zatrudnienie obejmuje również pracowników, którzy w okresie od 1 stycznia 2008r. do 31 grudnia 2008 r. przebywali na urlopach wychowawczych i urlopach macierzyńskich):

▪ Zarząd Banku łącznie z prokurentami:	5,5 etatów
▪ pracownicy działalności podstawowej* Banku:	124,5 etatów
▪ pracownicy działalności pomocniczej:**	62,5 etatów

* - działalność podstawowa obejmuje następujące komórki organizacyjne Banku: Departament Ryzyka Kredytowego, Departament Ryzyka Rynkowego, Departament Bankowości Prywatnej, Departament Skarbu, Biuro Instytucji Finansowych, Departament Klientów Korporacyjnych, Departament Bankowości Transakcyjnej, Departament Aktywów Wydzielonych, Oddziały w Poznaniu, Wrocławiu, Gdańsku oraz Katowicach.

** - działalność pomocnicza obejmuje następujące komórki organizacyjne Banku: Departament Operacji, Departament Informatyki i Systemów, Departament Finansów, Departament Kadr, Departament Kontroli Wewnętrznej, Departament Prawny, Departament Zgodności, Bezpieczeństwa i Zarządzania Procesami.

34.3 Dane porównawcze

Zmieniony MSR 1 zastosowano w odniesieniu do wszystkich prezentowanych w sprawozdaniu finansowym okresów.

34.4 Znaczące zdarzenia mające wpływ na istotną zmianę struktury bilansu i wynik finansowy

W I półroczu 2009 roku dokonano sprzedaży udziałów w Polskim Towarzystwie Reasekuracyjnym S.A. z zyskiem w kwocie 5 070 tys. PLN.

W 2009 roku Bank rozwiązał odpis aktualizujący wartość wyceny transakcji walutowych spowodowany zmianą ryzyka kontrahenta w kwocie 6 190 tys. PLN.

34.5 Wydarzenia po dacie bilansu

Po dniu bilansowym nie wystąpiły istotne zdarzenia, które nie zostały odzwierciedlone w sprawozdaniu finansowym.

35. Zarządzanie ryzykiem finansowym

DZ BANK Polska S.A. prowadząc efektywną działalność biznesową przykładą dużą wagę do ograniczania i monitorowania występujących w tej działalności ryzyk. Zarządzanie ryzykiem dotyczy następujących obszarów: ryzyka kredytowego, rynkowego, operacyjnego oraz ryzyka płynności. Zarząd Banku, który jest odpowiedzialny za zarządzanie ryzykiem, w swoich decyzjach wspomagany jest przez następujące Komitety: CALCO (Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami oraz Kapitałem Banku), Komitet Kredytowo-Rewizyjny. W skład komitetów wchodzi przedstawiciele Zarządu i kadry kierowniczej, a w przypadku Komitetu Kredytowo-Rewizyjnego również przedstawiciele Rady Nadzorczej.

Zarządzanie ryzykiem rynkowym odbywa się w ramach przyjętej przez Zarząd Banku i zaakceptowanej przez Radę Nadzorczą strategii zarządzania ryzykiem. Bank zdefiniował swoją zdolność do ponoszenia ryzyka (ang. *risk capacity*) oraz bieżący apetyt na ryzyko (ang. *risk appetite*).

35.1. Ryzyko kredytowe

35.1.1 Ryzyko kredytowe w transakcjach bilansowych

Ryzyko braku spłaty ekspozycji kredytowej w wysokości i terminach zgodnych z umową przez kontrahenta Banku jest regularnie oceniane przy użyciu wewnętrznego narzędzia: metodyki oceny zdolności kredytowej klienta. W efekcie jej zastosowania klienci Banku poddawani są wewnętrznej ocenie i kwalifikowani są do odpowiedniej grupy ryzyka. Na ocenę zdolności kredytowej składają się czynniki mierzalne/iłościami charakteryzujące sytuację ekonomiczno-finansową kontrahenta oraz jakościowe dotyczące obszarów: zarządzania, współpracy z klientem, tendencji rynkowych i branży, w której klient działa (m.in. konkurencja, uzależnienia od dostawców, odbiorców).

Sytuacja ekonomiczno-finansowa klienta i czynniki ryzyka związane z kontrahentem i transakcją kredytową, terminowość obsługi, wartość zabezpieczeń są regularnie monitorowane z zastosowaniem dodatkowego narzędzia: list wczesnego ostrzegania i listy ekspozycji zagrożonych (yellow list i watch list). Zmiany w ocenie prawdopodobieństwa wystąpienia braku spłaty kredytu powodują migrowanie kontrahenta do grup o wyższym/nieższym poziomie ryzyka.

W ramach zarządzania ryzykiem kredytowym, portfel kredytowy Banku jest poddawany regularnie okresowemu przeglądowi ekspozycji, w efekcie którego identyfikowane są ekspozycje zagrożone. Dalszy monitoring i zarządzanie ryzykiem w tym zakresie przebiega z wykorzystaniem list wczesnego ostrzegania, w tym w oparciu o działania ograniczające ryzyko kredytowe zdefiniowane w stosunku do poszczególnych ekspozycji / klientów.

Dodatkowo portfel kredytowy podlega analizie koncentracji w zakresie wielkości poszczególnych sektorów, struktury branżowej i geograficznej oraz jakości ekspozycji/ klientów. Umożliwia to wczesne rozpoznanie potencjalnych skutków migracji wypłacalności, wpływu dużych kredytobiorców na ryzyko lub możliwych koncentracji ryzyka.

Kontrolowana regularnie przez Bank koncentracja ryzyka kredytowego w różnych przekrojach, obejmuje także koncentrację w odniesieniu do pojedynczego klienta, grup klientów ponoszących wspólne ryzyko gospodarcze poprzez powiązania organizacyjne lub kapitałowe, jak również w odniesieniu do podmiotów ponoszących ryzyko tego samego kraju (szczegółowe

informacje dotyczące koncentracji aktywów, zobowiązań i pozycji pozabilansowych według jednostek, grup kapitałowych, branż i obszaru geograficznego znajdują się w nocie 35.5).

Poniższa tabela przedstawia kwoty odzwierciedlające maksymalne narażenie Banku na ryzyko kredytowe.

Tabela: Maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe

w tys. PLN	31-12-2009	31-12-2008
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	480 730	1 081 546
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	9 047	156 661
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	213 564	247 050
Kredyty, pożyczki i inne należności od klientów	1 498 372	1 288 650
Pozostałe aktywa	5 332	3 430
Zobowiązania do udzielenia kredytów	429 870	348 487
	2 636 915	3 125 824

Bank stosuje wewnętrzne procedury mające na celu ograniczenie ryzyka kredytowego, obejmujące zasady akceptowalności zabezpieczenia i szacowania jego wartości rynkowej i likwidacyjnej. W zależności od ryzyka klienta i rodzaju transakcji stosowane są różne formy zabezpieczeń, w tym głównie: zabezpieczenie hipoteczne, zastawy rejestrowe, gwarancje i poręczenia innych podmiotów, gwarancje bankowe, kaucje pieniężne.

Bank określił listy przesłanek utraty wartości dla poszczególnych linii biznesowych. W przypadku wystąpienia przesłanki utraty wartości zidentyfikowanej w wyniku dokonywanych przez Bank przeglądów indywidualnych klientów/ekspozycji kredytowych, w tym pozyskanych dodatkowo informacji, klient i jego ekspozycje kwalifikowane są na listę klientów/ekspozycji kredytowych zagrożonych utratą wartości i podlegają analizie pod kątem dostępnego odzysku z działalności bądź zabezpieczeń.

Poniższe tabele przedstawiają informacje o jakości kredytowej aktywów Banku

Tabela: Kredyty, pożyczki i inne należności - jakość kredytowa

w tys. PLN	31-12-2009		31-12-2008	
	Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	Kredyty, pożyczki i inne należności od klientów	Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	Kredyty, pożyczki i inne należności od klientów
Nie zaległe i bez utraty wartości	213 564	1 468 614	247 050	1 231 534
Zaległe lecz bez utraty wartości	-	3 113	-	18 920
Z utratą wartości	1 929	101 971	2 004	103 781
Wartość brutto	215 493	1 573 698	249 054	1 354 235
Odpisy aktualizujące	(1 929)	(75 326)	(2 004)	(65 585)
Wartość netto	213 564	1 498 372	247 050	1 288 650

Wartość kredytów i pożyczek renegotiowanych, które w przeciwnym wypadku byłyby zaległe lub w przypadku których nastąpiłaby utrata wartości wynosi 71 237 tys. PLN (31 grudnia 2008 r.: 689 tys. PLN).

Tabela: Kredyty, pożyczki i inne należności Banku, które nie są zaległe na dzień sprawozdawczy ani w przypadku których nie nastąpiła utrata wartości – podział według ratingów stosowanych wewnątrz Banku

Stan na 31 grudnia 2009 r.

w tys. PLN	Kredyty, pożyczki i inne należności od klientów		Razem	Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom
	Klienci indywidualni	Klienci korporacyjni		
Normalne	68 226	976 883	1 045 109	213 564
Pod obserwacją	1 018	295 158	296 176	-
O podwyższonym ryzyku	46 798	74 350	121 148	-
Nie sklasyfikowane	-	6 181	6 181	-
	116 042	1 352 572	1 468 614	213 564

Stan na 31 grudnia 2008 r.

w tys. PLN	Kredyty, pożyczki i inne należności od klientów		Razem	Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom
	Klienci indywidualni	Klienci korporacyjni		
Normalne	50 740	962 444	1 013 184	247 050
Pod obserwacją	9 134	163 715	172 849	-
O podwyższonym ryzyku	-	43 102	43 102	-
Nie sklasyfikowane	-	2 399	2 399	-
	59 874	1 171 660	1 231 534	247 050

Tabela: Kredyty, pożyczki i inne należności Banku, które są zaległe na dzień sprawozdawczy, lecz w przypadku których nie nastąpiła utrata wartości

w tys. PLN	31-12-2009			31-12-2008		
	Klienci indywidualni	Klienci korporacyjni	Razem	Klienci indywidualni	Klienci korporacyjni	Razem
Zaległe do 30 dni	-	-	-	21	18 899	18 920
Zaległość powyżej 90 dni	-	3 113	3 113	-	-	-
	-	3 113	3 113	21	18 899	18 920

Tabela: Kredyty, pożyczki i inne należności Banku, w przypadku których nastąpiła utrata wartości

Stan na 31 grudnia 2009 r.

	Klienci indywidualni	Klienci korporacyjni	Razem	Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom
w tys. PLN				
Z indywidualnie rozpoznaną utratą wartości - wartość brutto	36 649	65 322	101 971	1 929
Odpisy aktualizujące	(22 594)	(52 732)	(75 326)	(1 929)
Wartość netto	14 055	12 590	26 645	-
Szacowana wartość zabezpieczeń	1 498	15 550	17 048	-
Hipoteka	-	15 221	15 221	-
Poręczenie	-	201	201	-
Zastaw	-	128	128	-
Weksel	1 498	-	1 498	-

Stan na 31 grudnia 2008 r.

	Klienci indywidualni	Klienci korporacyjni	Razem	Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom
w tys. PLN				
Z indywidualnie rozpoznaną utratą wartości - wartość brutto	32 319	71 462	103 781	2 004
Odpisy aktualizujące	(21 201)	(44 384)	(65 585)	(2 004)
Wartość netto	11 118	27 078	38 196	-
Szacowana wartość zabezpieczeń	-	26 751	26 751	768
Hipoteka	-	24 522	24 522	768
Kaucja	-	501	501	-
Zastaw	-	1 728	1 728	-

Procedury i narzędzia stosowane w Banku, wspomagające proces zarządzania ryzykiem kredytowym podlegają regularnemu przeglądowi.

W 2009 roku kontynuowane były działania w zakresie usprawnienia działających w Banku narzędzi i systemów wspomagających proces oceny i monitorowania ryzyka kredytowego oraz dostosowania go do bieżących warunków makroekonomicznych.

Poza optymalizacją procesu kredytowego działania te pozwalają na ograniczanie ryzyka ekspozycji kredytowych jak również poprawę struktury zabezpieczenia zidentyfikowanego ryzyka kredytowego.

W ramach przyjętej polityki i strategii kredytowej Bank koncentruje się przede wszystkim na relacjach z polskimi i międzynarodowymi klientami korporacyjnymi, udział kredytów dla klientów indywidualnych jest nieznaczny.

Do głównych grup klientów – poza klientami instytucjonalnymi (banki, towarzystwa inwestycyjne i ubezpieczeniowe) i firmami leasingowymi działającymi przy bankach lub podmiotach przemysłowych należały przedsiębiorstwa produkcyjne i handlowe a także z branży budowlanej i zarządzania nieruchomościami. Sektory te charakteryzują się wewnętrzną zróżnicowaną strukturą, przez co zapewniają dodatkową dywersyfikację ryzyka.

W procedurze ogólnej „Zarządzanie ryzykiem koncentracji zaangażowań”, Bank ustalił zasady określania i weryfikowania wewnętrznych limitów zaangażowań oraz analiz według kryteriów uwzględniających specyfikę działalności, a w szczególności według: sektorów gospodarki, regionów geograficznych, form zabezpieczenia, rodzajów walut, terminów zapadalności oraz rodzajów produktów, które zamierza rozwijać i których wielkość na bieżąco monitoruje, przy zachowaniu limitów określonych w art.71 ust.7 ustawy Prawo bankowe. W procedurze wskazano organy Banku uprawnione do ustalania i weryfikowania wielkości limitów.

Bank opracował i stosuje politykę w zakresie zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych na finansowanie nieruchomości i/lub zabezpieczonych hipoteką na nieruchomościach, aby efektywnie zarządzać ryzykiem w ramach tego portfela. Bank wykorzystuje zakupione narzędzie – bazę nieruchomości do określania cen nieruchomości a także trendów na rynku. Narzędzie to wspomaga proces szacowania wartości zabezpieczenia w momencie udzielania kredytu oraz w trakcie trwania umowy kredytowej. Portfel ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie jest okresowo analizowany, z przeprowadzeniem przynajmniej raz w roku stress testów na wypadek wzrostu kursu walutowego ekspozycji w innych walutach niż przychody klienta, wzrostu stopy procentowej, spadku wartości nieruchomości stanowiących zabezpieczenie.

W zakresie wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego zgodnie z Uchwałą 380/2008 KNF z dnia 17 grudnia 2008 r. Bank stosuje metodę standardową wyliczania wymogu kapitałowego opartą o klasy należności i oceny zewnętrznych instytucji wiarygodności kredytowej (zgodnie z załącznikiem 4 oraz 15 do uchwały), a w zakresie wykorzystania zabezpieczeń metodą zaawansowaną z zastosowaniem korekt nadzorczych z tytułu zmienności (zgodnie z załącznikiem 17 do uchwały).

W odniesieniu do wyliczania kapitału ekonomicznego (Filar II) Bank zdefiniował ryzyka w tym z obszaru ryzyka kredytowego, sposób ich monitorowania i kalkulacji.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym prowadzone jest przez Departament Ryzyka Kredytowego i ma na celu ograniczenie ryzyka portfela kredytowego, jego dywersyfikację oraz utrzymanie ryzyka adekwatnego do poziomu kapitałów.

35.1.2 Ryzyko kredytowe w transakcjach pochodnych (pozabilansowych)

Bank prowadzi aktywną działalność na instrumentach pochodnych, z czym wiąże się powstawanie ryzyka kredytowego kontrahentów oraz ryzyka rozliczeniowego. Poziom ryzyka kredytowego kontrahentów w transakcjach pochodnych jest powiązany z ekspozycją na ryzyka rynkowe. Zmiana warunków rynkowych może mieć bezpośredni wpływ na zachowanie się kontrahentów Banku, poprzez zmianę wyceny ich transakcji.

Bank zarządza wielkością ekspozycji na ryzyko kredytowe monitorując w trybie dziennym wartość ekspozycji, w tym wielkości wyceny na zawartych z klientami transakcjach. Dodatkowo, Bank ogranicza ryzyko podpisując z kontrahentami umowy o wzajemnej kompensacji rozliczeń lub poprzez zabezpieczenie przeprowadzanych transakcji depozytami zabezpieczającymi, przyjmującymi formę kaucji bądź blokady środków.

35.2 Ryzyko rynkowe

35.2.1 Instrumenty finansowe

a) Instrumenty finansowe wykorzystywane przez DZ BANK Polska

W swojej działalności Bank koncentruje się przede wszystkim na oferowaniu klientom niebankowym szerokiego spektrum instrumentów pochodnych, umożliwiających zabezpieczenie ich ekspozycji przed ryzykiem zmian kursu walutowego, stopy procentowej oraz cen towarów. Ponadto Bank posiada w swej ofercie instrumenty strukturyzowane, pozwalające osiągać klientom ponadprzeciętne zyski z jednoczesną ochroną kapitału. Podstawowym celem działalności na instrumentach pochodnych nie jest spekulacja na krótkoterminowej zmienności parametrów rynkowych (stopy, kursy walutowe, ceny towarów).

Bank przeprowadza następujące transakcje pochodne: IRS, OIS, CIRS, FRA, FX forward, FX swap, opcje walutowe, kontrakty futures na stopę procentową i kurs walutowy, terminowe transakcje na papierach wartościowych, opcje towarowe oraz opcje na stopę procentową. Bank prowadzi wycenę instrumentów pochodnych na podstawie ich wartości godziwej.

Obrót instrumentami pochodnymi prowadzony jest zarówno na rynku regulowanym, jak również na rynku nieregulowanym (pozagiełdowym) i odbywa się w ramach przyjętych przez Zarząd Banku limitów.

b) Rachunkowość zabezpieczeń

Celem zawierania transakcji pochodnych jest zabezpieczenie wartości godziwej. Do transakcji zabezpieczających zalicza się kontrakty FX forward, które zostały zawarte w celu zabezpieczenia przed zagrożeniem zmianami wartości godziwej uprawdopodobnionych przyszłych zobowiązań w walutach obcych. W tym przypadku zabezpieczające kontrakty FX forward pokrywają ryzyko walutowe.

35.2.2 Zarządzanie ryzykiem rynkowym

Zarządzanie ryzykiem w Banku obejmuje identyfikację, pomiar, monitorowanie i systemy kontroli ryzyka. Pozwala to na prowadzenie aktywnych działań, zmierzających do świadomego kształtowania profilu ryzyka Banku. Podejmowanie ryzyka jest bowiem wpisane w istotę działalności każdej instytucji bankowej, a skala oraz zakres aktywności prowadzonej przez Bank ma bezpośrednie przełożenie na jego profil ryzyka. Bank aktywnie świadczy swoje usługi klientom korporacyjnym i indywidualnym oraz oferuje zróżnicowane instrumenty rynku finansowego, przez co jest narażony między innymi na ryzyko rynkowe.

W celu monitorowania, pomiaru oraz kontroli ryzyka rynkowego Bank posiada wyspecjalizowane komórki zarządzające poszczególnymi kategoriami ryzyka.

Wszystkie zasady zarządzania ryzykiem rynkowym zostały zatwierdzone przez Zarząd Banku i mają charakter formalnych procedur. Procedury są przedmiotem przeglądów przeprowadzanych zarówno wewnętrznie przez Bank, jak również niezależnie przez audytorów Grupy DZ BANK AG. Bank pragnie zachować zgodność swego procesu zarządzania ryzykiem rynkowym z zasadami obowiązującymi w ramach Grupy DZ BANK AG.

Pomiar ryzyka rynkowego oparty jest przede wszystkim na badaniu wartości zagrożonej (VaR), symulacjach wrażliwości, a także analizie scenariuszy szokowych. Bank bada zgodność parametrów transakcji w odniesieniu do aktualnych warunków rynkowych.

Kalkulacja wartości zagrożonej (VaR) jest systematycznie prowadzona dla ryzyka stopy procentowej oraz ryzyka walutowego. VaR jest syntetyczną miarą prezentującą narażenie Banku na zmiany warunków rynkowych. Informuje, o wartości straty, jaka może zostać zrealizowana przez Bank w wyniku zmiany warunków rynkowych nie częściej niż raz na sto dni roboczych, co odpowiada poziomowi ufności 99%. W 2009 roku Bank zmienił wykorzystywane podejście w kalkulacji wartości zagrożonej, przechodząc z metody symulacji historycznej na symulację Monte Carlo, wykorzystującą dopasowane rozkłady prawdopodobieństwa głównych składowych (*Principal Components*), co zapewnia większą elastyczność modelu i lepiej sprawdza się w sytuacjach kryzysu na rynkach finansowych.

Bank dodatkowo kalkuluje i ustanawia limity wartości wynikających z przyjętych scenariuszy kryzysowych odpowiadające poziomowi ufności 99,95%.

Ważną metodą wykorzystywaną do zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest również badanie wrażliwości określanej jako zmiana wartości wyceny w przypadku zmiany stóp procentowych o 1 punkt bazowy (bpv).

Tabela: Wrażliwość pozycji Banku na zmianę stóp procentowych wyrażona w bpv, tj. obrazująca zmianę wartości przy zmianie stóp o 1 punkt bazowy

w tys. PLN	PLN	EUR	USD	Razem
Dla portfela handlowego				
Wartość minimalna w okresie 31.12.2008-31.12.2009	(30,40)	(20,40)	(2,04)	(23,26)
Wartość maksymalna w okresie 31.12.2008 - 31.12.2009	34,10	14,80	4,01	22,18
Wartość średnia w okresie 31.12.2008 - 31.12.2009	8,84	(3,83)	0,44	2,14
Wartość na dzień 31.12.2009	5,66	(12,40)	0,32	(7,21)
Wartość na dzień 31.12.2008	(1,26)	0,40	1,16	(3,78)
Portfel bankowy na dzień 31.12.2009				
	(4,52)	(5,27)	1,05	(8,75)
Portfel handlowy na dzień 31.12.2009				
	5,66	(12,40)	0,32	(7,21)

Bank stosuje dodatkowe techniki oceny ryzyka, wśród których należy wskazać metodę testów warunków skrajnych (scenariusze szokowe). Dla ryzyka stopy procentowej wykorzystuje się szereg predefiniowanych scenariuszy, które odpowiadają przesunięciom i odkształceniom krzywych stóp procentowych. Bank w ten sposób określa swoje narażenie na zmianę stóp procentowych dla różnych możliwych wariantów rozwoju rynku. Wrażliwość na zmiany stóp procentowych określona dla pewnego zestawu scenariuszy podlega codziennemu monitorowaniu i limitowaniu przez Bank.

35.2.3 Ryzyko walutowe

Bank posiada procedury zarządzania ryzykiem walutowym, definiujące m.in. zasady monitorowania pozycji walutowych, tryb uzgadniania pozycji walutowych na poziomie Banku, odpowiedzialność poszczególnych jednostek oraz konstrukcję limitów. Limity wykorzystywane przez Bank obejmują limity wartości zagrożonej (VaR), limity pozycji walutowej oraz limity określające maksymalną dopuszczalną stratę (tzw. limity stop-loss).

Tabela: Analiza wartości zagrożonej ryzyka walutowego na dzień 31 grudnia 2009 r.

w tys. PLN	VaR
Wartość minimalna w okresie 31.12.2008-31.12.2009	2
Wartość maksymalna w okresie 31.12.2008-31.12.2009	129
Wartość średnia w okresie 31.12.2008-31.12.2009	26
Wartość na dzień 31.12.2008	149
Wartość na dzień 31.12.2009	17

Intencją Banku jest kształtowanie pozycji walutowej na poziomie pozwalającym na ograniczenie obciążeń kapitałowych wynikających z działalności walutowej. Podstawowym założeniem jest monitorowanie ekspozycji na ryzyko walutowe w trybie dziennym.

Dla ryzyka walutowego stosuje się scenariusze szokowe, a także wykorzystuje się parametry sytuacji kryzysowych, które miały miejsce w przeszłości.

Tabela: Aktywa i zobowiązania w podziale na poszczególne waluty w przeszacowaniu na PLN na dzień 31 grudnia 2009 r.

Aktywa

w tys. PLN	EUR	USD	CHF	GBP	PLN	Inne	Razem
Kasa, operacje z bankiem centralnym	2 176	351	44	63	47 250	-	49 884
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu i instrumenty wbudowane	769	-	2 271	-	459 495	18 195	480 730
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	28	-	-	-	9 047	-	9 075
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	129 105	40 106	3 277	2 917	36 952	1 207	213 564
Kredyty, pożyczki i inne należności od klientów	304 104	49 313	29 091	7 302	1 108 562	-	1 498 372
Rzeczowe aktywa trwałe	-	-	-	-	5 956	-	5 956
Wartości niematerialne	-	-	-	-	12 585	-	12 585
Inwestycje w jednostkach zależnych	-	-	-	-	17 887	-	17 887
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-	-	-	10 000	-	10 000
Pozostałe aktywa	16	787	24	-	4 505	-	5 332
Aktywa razem	436 198	90 557	34 707	10 282	1 712 239	19 402	2 303 385

Zobowiązania

w tys. PLN	EUR	USD	CHF	GBP	PLN	Inne	Razem
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu i instrumenty wbudowane	6 682	-	84 677	-	9 341	-	100 700
Depozyty innych banków	513 941	44	5 532	4 620	135 413	-	659 550
Zobowiązania wobec klientów	369 162	101 006	2 344	2 288	709 687	16	1 184 503
Rezerwy	-	-	-	-	76	-	76
Inne zobowiązania	148	-	-	-	13 274	-	13 422
Zobowiązania razem	889 933	101 050	92 553	6 908	867 791	16	1 958 251
Pozycja bilansowa netto	(453 735)	(10 493)	(57 846)	3 374	844 448	19 386	345 134
Zobowiązania do udzielenia kredytów	106 968	2 309	-	-	319 699	894	429 870

Tabela: Aktywa i zobowiązania w podziale na poszczególne waluty w przeszacowaniu na PLN na dzień 31 grudnia 2008 r.

w tys. PLN	EUR	USD	CHF	GBP	PLN	Inne	Razem
Aktywa razem	380 089	167 604	429 283	1 877	1 851 085	24 761	2 854 699
Zobowiązania razem	338 811	308 578	340 842	2 854	1 544 545	-	2 535 630
Pozycja bilansowa netto	41 278	(140 974)	88 441	(977)	306 540	24 761	319 069
Zobowiązania do udzielenia kredytów	78 004	50 494	371	-	212 951	6 667	348 487

35.2.4 Ryzyko stopy procentowej

Na podstawowe elementy procesu zarządzania ryzykiem stopy procentowej składają się: monitorowanie pozycji odsetkowej, monitorowanie wykorzystania limitów oraz stosowanie instrumentów zabezpieczających. System limitów ryzyka stopy procentowej obejmuje limity pozycyjne, limity wrażliwości (bpv) oraz limity straty (stop-loss). Bank dla oceny ryzyka stopy procentowej wykorzystuje również kalkulację wartości zagrożonej (VaR), dla której w drugim półroczu 2009 roku wprowadził limit maksymalnej ekspozycji, a także przeprowadza symulacje dla różnych scenariuszy zmian stóp procentowych. Podobnie jak w przypadku innych typów ryzyka, kluczowe w procesie zarządzania ryzykiem stopy procentowej są decyzje podejmowane przez Komitet CALCO. Bank bada zaangażowanie kapitałowe związane z ekspozycją na ryzyko stopy procentowej. Monitorowanie ekspozycji na ryzyko stopy procentowej jest prowadzone w trybie dziennym.

Tabela: Analiza ryzyka stopy procentowej na dzień 31 grudnia 2009 r.

w tys. PLN	VaR
Wartość minimalna w okresie 31.12.2008-31.12.2009	121
Wartość maksymalna w okresie 31.12.2008-31.12.2009	900
Wartość średnia w okresie 31.12.2008-31.12.2009	373
Wartość na dzień 31.12.2008	480
Wartość na dzień 31.12.2009	307

35.3 Ryzyko utraty płynności

Celem zarządzania ryzykiem płynności jest zapewnienie i utrzymywanie zdolności Banku do wywiązywania się zarówno z bieżących, jak i przyszłych zobowiązań, z uwzględnieniem kosztów pozyskania płynności.

Bank monitoruje płynność w trybie dziennym, wykorzystując metody oparte o analizę przepływów pieniężnych, opierając je o system limitów płynnościowych w tym limity niedopasowania (luki) oraz limity wskaźników płynności. Dodatkowo Bank monitoruje i raportuje w trybie dziennym, nadzorcze wskaźniki płynności zgodnie z Uchwałą 386/2008 KNF z 17 grudnia 2008 r.

Duże znaczenie w badaniu płynności ma kontrola bazy depozytowej oraz przepływów generowanych w obszarze Skarbu. Bank uwzględnia w zarządzaniu płynnością poziom posiadanych aktywów wysokopłynnych, które mogłyby być wykorzystane w przypadku awaryjnego zapotrzebowania na płynność. Komitet CALCO nadzoruje działania departamentów merytorycznych w zakresie płynności średnio- i długoterminowej, jak również, w węższym zakresie, płynności krótkoterminowej. Komitet CALCO opiniuje, a Zarząd zatwierdza konstrukcję oraz poziom limitów płynności. Monitorowanie pozycji płynnościowej oraz badanie wykorzystania limitów są prowadzone w trybie dziennym.

Od początku 2009 roku Bank posiada otwartą linię refinansową w DZ BANK AG w wysokości 175 mln EUR na wypadek pogorszenia się sytuacji płynnościowej Banku. Linia ma charakter bezwarunkowy. Ze względu na rozwój działalności biznesowej oraz ograniczoną możliwość refinansowania na rynku międzybankowym wynikającą z trudnej sytuacji na rynkach

finansowych, Bank pod koniec roku podwyższył wartość linii do 200 mln EUR. Linia nie była do tej pory wykorzystywana.

Poniższe tabele przedstawiają strukturę aktywów i zobowiązań w oparciu o kontraktowe terminy zapadalności i wymagalności poszczególnych pozycji.

Tabela: Luka płynności na dzień 31 grudnia 2009 r.

w tys. PLN	do 1 msc	1-3 msc	3-12 msc	od 1-5 lat	powyżej 5 lat	nieokreślony	Razem
Gotówka, operacje z bankiem centralnym	49 884	-	-	-	-	-	49 884
Papiery wartościowe	-	115 096	92 492	46 943	15 000	1 589	271 120
Lokaty rynku międzybankowego	166 752	-	-	-	-	-	166 752
Należności od klientów	64 313	126 365	520 171	596 442	123 212	91 689	1 522 192
Inne aktywa	-	-	-	-	-	262 900	262 900
Razem aktywa	280 949	241 461	612 663	643 385	138 212	356 178	2 272 848
Instrumenty pozabilansowe	742 169	380 424	1 726 784	365 190	-	-	3 214 567
RAZEM	1 023 118	621 885	2 339 447	1 008 575	138 212	356 178	5 487 415
Depozyty rynku międzybankowego	135 202	514 455	-	-	-	-	649 657
Zobowiązania wobec klientów	704 818	286 446	141 280	18 020	4 400	23 069	1 178 033
Kapitał	-	-	-	-	-	345 134	345 134
Inne pasywa	-	-	-	-	-	86 617	86 617
Razem pasywa	840 020	800 901	141 280	18 020	4 400	454 820	2 259 441
Instrumenty pozabilansowe	730 820	375 413	1 656 806	312 666	-	-	3 075 705
RAZEM	1 570 840	1 176 314	1 798 086	330 686	4 400	454 820	5 335 146
Luka płynności	(547 722)	(554 429)	541 361	677 889	133 812	(98 642)	152 269

Tabela: Luka płynności na dzień 31 grudnia 2008 r.

w tys. PLN	do 1 msc	1-3 msc	3-12 msc	od 1-5 lat	powyżej 5 lat	nieokreślony	Razem
Gotówka, operacje z bankiem centralnym	16 306	-	-	-	-	-	16 306
Papiery wartościowe	-	-	345 000	116 354	-	9 812	471 166
Lokaty rynku międzybankowego	152 799	-	-	-	-	-	152 799
Należności od klientów	45 107	157 315	476 450	501 273	115 864	79 721	1 375 730
Inne aktywa	-	-	-	-	-	609 692	609 692
Razem aktywa	214 212	157 315	821 450	617 627	115 864	699 225	2 625 693
Instrumenty pozabilansowe	1 032 296	565 379	1 212 619	601 541	-	-	3 411 835
RAZEM	1 246 508	722 694	2 034 069	1 219 168	115 864	699 225	6 037 528
Depozyty rynku międzybankowego	319 046	-	10 665	-	-	-	329 711
Zobowiązania wobec klientów	748 241	195 702	110 625	67 441	2 752	153 451	1 278 212
Kapitał	-	-	-	-	-	319 069	319 069
Inne pasywa	-	-	-	-	-	423 583	423 583
Razem pasywa	1 067 287	195 702	121 290	67 441	2 752	896 103	2 350 575
Instrumenty pozabilansowe	1 065 681	540 145	1 904 936	502 406	-	-	4 013 168
RAZEM	2 132 968	735 847	2 026 226	569 847	2 752	896 103	6 363 743
Luka płynności	(886 460)	(13 153)	7 843	649 321	113 112	(196 878)	(326 215)

35.4 Ryzyko operacyjne

Zgodnie z metodyką bazylejską Bank definiuje ryzyko operacyjne jako ryzyko straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi i systemów technicznych lub ze zdarzeń zewnętrznych. W zakres ryzyka operacyjnego wchodzi ryzyko prawne, nie mieszczą się natomiast kategorie ryzyka strategicznego i ryzyka reputacji.

Wprowadzając zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym Bank kieruje się rekomendacją Nadzoru Bankowego w sprawie ryzyka operacyjnego (Rekomendacja M), spełnieniem wymogów określonych w Uchwale Komisji Nadzoru Finansowego (Uchwała nr 380/2008 z 17 grudnia 2008 r.) dla metody standardowej oraz najlepszą praktyką bankową w tym zakresie.

Efektywne zarządzanie ryzykiem operacyjnym ma na celu ograniczenie liczby zdarzeń z ryzyka operacyjnego oraz wysokości potencjalnych strat z tego tytułu, przy jednoczesnym zapewnieniu wysokiej jakości usług świadczonych dla Klientów. Zasady identyfikacji, monitorowania, raportowania oraz ograniczania ryzyka operacyjnego udokumentowane zostały w wewnętrznej procedurze, definiującej metody szacowania i pomiaru ryzyka. Procedura określa także podział kompetencji w obszarze zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku. Za zarządzanie ryzykiem operacyjnym odpowiada Zarząd. Zarząd Banku deleguje część kompetencji na kierowników jednostek organizacyjnych, odpowiadających za zarządzanie ryzykiem w podległych im obszarach. Zarządzanie ryzykiem operacyjnym jest więc procesem ciągłym, obejmującym wszystkie jednostki organizacyjne Banku.

Obok wewnętrznych regulacji, Bank posiada zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Strategię Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym. W określeniu profilu ryzyka Banku uwzględniane są czynniki ryzyka takie jak: ludzie, procesy, technologia oraz zdarzenia zewnętrzne. W proces analizy ryzyka operacyjnego włączono nowe produkty oraz procesy i systemy wdrażane w Banku. Bank zbiera informacje o zdarzeniach operacyjnych, wyznacza i monitoruje kluczowe wskaźniki ryzyka oraz przeprowadza badanie tzw. samooceny ryzyka. W zakres zarządzania ryzykiem operacyjnym wpisuje się również przeciwdziałanie praniu pieniędzy, budowa planów awaryjnych oraz zarządzanie ciągłością działania.

Wykorzystując informacje o zdarzeniach operacyjnych oraz wewnętrzny procesy samooceny, Bank tworzy mapę ryzyk operacyjnych w podziale uwzględniającym częstotliwość występowania i wielkość potencjalnych strat. Na podstawie mapy ryzyka i analizy zdarzeń Zarząd Banku podejmuje decyzję o konieczności zastosowania dla danego rodzaju ryzyka technik jego ograniczenia lub wykorzystaniu zabezpieczeń. Uwzględniany jest przy tym zarówno potencjalny stopień narażenia na ryzyko jak również koszt dostępnego zabezpieczenia. W przypadku zastosowania zabezpieczeń Zarząd określa zasady badania jego efektywności oraz deleguje kompetencje do bieżącego monitorowania efektywności na poziomie operacyjnym.

Kalkulacja wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka operacyjnego

Począwszy od 1 kwietnia 2007 r. Bank oblicza wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne.

Od 1 stycznia 2008 r. Bank wyznacza wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego według metody standardowej. Metoda ta polega na wyznaczeniu na podstawie trzech ostatnich lat iloczynu wyniku brutto oraz wag stosownych dla poszczególnych linii biznesowych. Na potrzeby wyliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego obszary działalności Banku zostały podzielone na 3 aktywne linie biznesowe: Działalność dealerska (waga ryzyka 18%), Bankowość komercyjna (waga ryzyka 15%), Płatności i rozliczenia (waga ryzyka 18%). Bank w zakresie ryzyka operacyjnego współpracuje z jednostkami Grupy DZ BANK AG zachowując zgodność ze standardami zarządzania ryzykiem w Grupie.

35.5 Koncentracja aktywów, zobowiązań i pozycji pozabilansowych według jednostek, grup kapitałowych, branż i obszaru geograficznego

Bank bada poziom zaangażowania zarówno wobec grup podmiotów powiązanych, ponoszących wspólne ryzyko gospodarcze, jak i wobec podmiotów reprezentujących tą samą branżę. Koncentracja wobec podmiotów powiązanych oraz jakość branży, w której podmiot działa stanowi przedmiot analiz przeprowadzanych w Banku już na etapie podejmowania decyzji kredytowej i stanowi stały element bieżącego monitorowania. W razie potrzeby podejmowane są przez Bank działania zmierzające do ograniczenia ekspozycji wobec danego klienta bądź grupy klientów z wykorzystaniem dostępnych Bankowi w tym zakresie możliwości.

Tabela: Struktura zaangażowania środków bilansowych w główne branże

BRANŻA	Zaangażowanie [%]	
	31-12-2009	31-12-2008
Przemysł	31,5	30,3
Pośrednictwo finansowe	17,3	18,1
Handel	15,7	16,9
Budownictwo i nieruchomości	15,0	18,0
Transport i telekomunikacja	4,4	2,1
Osoby fizyczne	3,8	3,1
Usługi	3,4	4,2
Sektor publiczny	1,8	0,2
Energetyka	1,8	2,4
Rekreacja i kultura	1,4	1,4
Pozostałe	3,9	3,3

Tabela: Struktura zaangażowania środków pozabilansowych w główne branże

BRANŻA	Zaangażowanie [%]	
	31-12-2009	31-12-2008
Budownictwo i nieruchomości	34,2	27,7
Handel	23,5	23,5
Przemysł	20,6	33,3
Pośrednictwo finansowe	8,3	6,3
Transport i telekomunikacja	5,6	1,0
Usługi	2,6	4,7
Osoby fizyczne	0,9	1,4
Rekreacja i kultura	0,3	1,0
Energetyka	0,2	0,1
Pozostałe	3,8	1,0

W przypadkach innych branż zaangażowanie Banku nie przekracza 5% portfela należności od podmiotów finansowych i niefinansowych. Poziom limitów koncentracji wobec pojedynczych podmiotów oraz podmiotów powiązanych, ponoszących wspólne ryzyko gospodarcze jest przedmiotem bieżącego monitoringu w Banku. Działania zmierzające do obniżenia wartości zaangażowania podejmowane są w przypadku należności, dla których stwierdzono zaistnienie przesłanek utraty wartości i ich rezultaty są ściśle związane z przebiegiem procesów restrukturyzacyjnych i windykacyjnych.

Tabela: Struktura koncentracji zaangażowania bilansowego w poszczególne podmioty

PODMIOT	Zaangażowanie [%]	
	31-12-2009	31-12-2008
1	3,4	3,5
2	3,1	3,4
3	2,8	3,0
4	2,6	2,9
5	2,6	2,9
6	2,6	2,9
7	2,5	2,7
8	2,4	2,4
9	2,4	2,3
10	2,0	2,1
11	1,9	1,9
12	1,8	1,9
13	1,8	1,9
14	1,8	1,7
15	1,7	1,7
16	1,6	1,7
17	1,5	1,6
18	1,5	1,6
19	1,5	1,5
20	1,3	1,4

Tabela: Struktura koncentracji zaangażowania pozabilansowego w poszczególne podmioty

PODMIOT	Zaangażowanie [%]	
	31-12-2009	31-12-2008
1	10,0	18,1
2	4,8	5,4
3	4,8	5,0
4	4,3	4,2
5	4,0	3,1
6	3,8	3,0
7	3,7	3,0
8	3,6	2,9
9	3,4	2,7
10	3,1	2,3
11	2,4	2,0
12	2,3	2,0
13	2,3	1,8
14	1,6	1,7
15	1,6	1,6
16	1,5	1,6
17	1,4	1,5
18	1,4	1,4
19	1,4	1,4
20	1,3	1,4

Tabela: Struktura koncentracji zaangażowania bilansowego w grupy kapitałowe

GRUPA	Zaangażowanie [%]	
	31-12-2009	31-12-2008
1	3,4	3,8
2	3,2	3,5
3	3,1	3,4
4	2,8	3,0
5	2,6	2,9
6	2,6	2,9
7	2,6	2,7
8	2,5	2,4
9	2,4	2,4
10	2,0	2,3
11	2,0	2,3
12	1,9	2,3
13	1,8	2,1
14	1,8	2,1
15	1,8	2,0
16	1,7	2,0
17	1,7	1,9
18	1,6	1,9
19	1,6	1,7
20	1,5	1,7

Tabela: Struktura koncentracji zaangażowania pozabilansowego w grupy kapitałowe

GRUPA	Zaangażowanie [%]	
	31-12-2009	31-12-2008
1	10,0	18,1
2	6,0	9,6
3	5,8	5,1
4	4,8	4,2
5	4,8	3,1
6	4,3	3,0
7	4,1	3,0
8	3,8	2,9
9	3,4	2,7
10	3,1	2,1
11	2,4	2,0
12	2,3	1,8
13	1,6	1,7
14	1,6	1,6
15	1,5	1,6
16	1,4	1,5
17	1,4	1,4
18	1,4	1,4
19	1,3	1,4
20	1,3	1,1

Tabela: Struktura koncentracji zaangażowania środków bilansowych w poszczególne regiony geograficzne

LOKALIZACJA	Zaangażowanie [%]	
	31-12-2009	31-12-2008
Nierezydenci	1,9	1,9
Rezydenci	98,1	98,1
mazowieckie	48,7	48,1
wielkopolskie	12,6	11,6
dolnośląskie	7,7	4,8
pomorskie	7,7	9,3
śląskie	5,5	7,0
małopolskie	2,7	2,6
warmińsko-mazurskie	2,2	2,4
łódzkie	2,0	2,4
lubelskie	1,9	2,2
świętokrzyskie	1,8	1,8
kujawsko-pomorskie	1,4	2,8
podkarpackie	0,9	1,0
lubuskie	0,9	0,4
opolskie	0,8	1,0
pozostałe	1,3	0,7

Tabela: Struktura koncentracji zaangażowania środków pozabilansowych w poszczególne regiony geograficzne

LOKALIZACJA	Zaangażowanie [%]	
	31-12-2009	31-12-2008
Nierezydenci	0,4	0,4
Rezydenci	99,6	99,6
mazowieckie	38,4	33,3
pomorskie	21,2	29,4
wielkopolskie	16,1	18,8
dolnośląskie	8,0	2,5
śląskie	4,0	6,2
opolskie	2,6	0,3
małopolskie	2,2	1,5
lubelskie	1,6	0,1
łódzkie	1,5	0,9
lubuskie	1,5	0,4
zachodniopomorskie	1,0	0,2
kujawsko-pomorskie	0,4	3,4
świętokrzyskie	0,3	2,0
Pozostałe	0,8	0,6

35.6 Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych

35.6.1 Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu

W poniższych tabelach przedstawiono wartość księgową oraz wartość godziwą tych aktywów i zobowiązań finansowych, które nie zostały wykazane w wartości godziwej w bilansie Banku. Do oszacowania wartości godziwej aktywów wykorzystuje się ich ceny kupna, zaś pasywów ich ceny sprzedaży. W przypadku nienotowanych kapitałowych papierów wartościowych nie było możliwe wiarygodne ustalenie ich wartości godziwej z powodu niewystępowania aktywnego rynku dla tych papierów. Ich wartość księgowa została przedstawiona w nocie 14.

Tabela: Wartość godziwa na dzień 31 grudnia 2009 r.

w tys. PLN	Wartość księgowa	Wartość godziwa
Aktywa finansowe		
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	213 564	213 564
Kredyty, pożyczki i inne należności	1 498 372	1 529 407
Zobowiązania finansowe		
Depozyty innych banków*	654 479	654 819
Zobowiązania wobec klientów*	1 182 367	1 183 554

* wartość księgowa zobowiązań finansowych pomniejszona została o zobowiązania finansowe wyznaczone jako wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat w momencie początkowego ujęcia

Tabela: Wartość godziwa na dzień 31 grudnia 2008 r.

w tys. PLN	Wartość księgowa	Wartość godziwa
Aktywa finansowe		
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	247 050	247 053
Kredyty, pożyczki i inne należności	1 288 650	1 342 995
Zobowiązania finansowe		
Depozyty innych banków*	474 976	475 237
Zobowiązania wobec klientów*	1 129 274	1 137 570

* wartość księgowa zobowiązań finansowych pomniejszona została o zobowiązania finansowe wyznaczone jako wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat w momencie początkowego ujęcia

35.6.2 Techniki i założenia wykorzystywane w wycenie w wartości godziwej

Wartość godziwą aktywów finansowych i zobowiązań finansowych określa się w następujący sposób:

- Wartość godziwą aktywów finansowych i zobowiązań finansowych o warunkach standardowych, znajdujących się w obrocie na aktywnych płynnych rynkach określa się poprzez odniesienie do cen giełdowych.
- Wartość godziwą pozostałych aktywów finansowych i zobowiązań finansowych (z wyjątkiem instrumentów pochodnych) określa się zgodnie z ogólnie przyjętymi modelami wyceny w oparciu o analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych, stosując ceny z dających się zaobserwować bieżących transakcji rynkowych i notowań dealerów dla pochodnych instrumentów.
- Wartość godziwą instrumentów pochodnych oblicza się przy użyciu cen giełdowych. W przypadku braku dostępu do tych cen stosuje się analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych, przy użyciu odpowiedniej krzywej dochodowości na okres obowiązywania instrumentu dla instrumentów nieopcjonalnych oraz modele wyceny opcji dla instrumentów opcjonalnych.

Poniższa tabela przedstawia analizę instrumentów finansowych mierzonych w wartości godziwej, pogrupowanych według trzypoziomowej hierarchii według stanu na dzień 31 grudnia 2009 r.:

- Poziom 1 – gdzie wartość godziwa oparta jest o ceny giełdowe (niekorygowane) oferowane za identyczne aktywa lub zobowiązania na aktywnych rynkach
- Poziom 2 – gdzie wartość godziwa ustalana jest na bazie wartości obserwowanych na rynku jednakże nie będących bezpośrednim kwotowaniem rynkowym (np. ustalone są przez odniesienie bezpośrednie lub pośrednie do podobnych instrumentów istniejących na rynku)
- Poziom 3 – gdzie wartość godziwa ustalana jest na bazie różnych technik wyceny nie opierających się jednakże o jakiekolwiek obserwowane dane rynkowe.

w tys. PLN	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Aktywa finansowe	238 671	251 092	-	489 777
Instrumenty pochodne	148	251 092	-	251 240
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	229 490	-	-	229 490
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	9 047	-	-	9 047
Zobowiązania finansowe	4 315	103 592	-	107 907
Instrumenty pochodne	4 315	96 385	-	100 700
Zobowiązania finansowe wyznaczone jako wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat w momencie początkowego ujęcia	-	7 207	-	7 207

35.7 Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Banku jest zapewnienie zgodności z wymogami ustanowionymi przez nadzór bankowy oraz utrzymanie stabilnej bazy kapitałowej umożliwiającej rozwój działalności Banku.

Wymagania nadzorcy obejmują utrzymywanie poziomu funduszy własnych w wielkości adekwatnej do poziomu ponoszonego ryzyka. Miarą adekwatności kapitałowej jest współczynnik wypłacalności stanowiący relację wymogów kapitałowych z tytułu m.in. ryzyka kredytowego, rynkowego, operacyjnego czy rozliczenia do posiadanych funduszy własnych. Poziom współczynnika wypłacalności Banku zgodnie z Prawem bankowym nie może być niższy niż 8%.

Począwszy od 1 stycznia 2008 r. Bank obowiązują nowe zasady określania adekwatności kapitałowej zgodnie z Uchwałą nr 380/2008 z 17 grudnia 2008 Komisji Nadzoru Finansowego.

Kalkulacja funduszy własnych oparta jest o Ustawę Prawo bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 z późniejszymi zmianami oraz Uchwałą nr 381/2008 z dnia 17 grudnia 2008 r. Komisji Nadzoru Finansowego. Zgodnie z zapisami tej uchwały od 1 stycznia 2008 r. do kalkulacji funduszy własnych ujemne się 100 % ujemnej wyceny aktywów finansowych, które zaklasyfikowane zostały jako dostępne do sprzedaży (bez pomniejszenia o podatek odroczone) oraz 60% wyceny dodatniej (bez pomniejszenia o podatek odroczone).

Na dzień 31 grudnia 2009 r. współczynnik wypłacalności Banku osiągnął wartość 12,97 %. Wielkość posiadanego oraz wymaganego kapitału na bieżąco monitorowana jest przez Komitet CALCO.

Począwszy od 1 stycznia 2008 roku DZ BANK Polska ustala kapitał wewnętrzny, mający na celu pokrycie wszystkich zidentyfikowanych istotnych rodzajów ryzyka występujących lub mogących wystąpić w jego działalności oraz czynników otoczenia gospodarczego.

Zasady wyznaczania kapitału wewnętrznego są zatwierdzane przez Zarząd Banku oraz Radę Nadzorczą Banku. Podlegają przeglądowi nie rzadziej niż raz w roku.

Tabela: Współczynnik wypłacalności na dzień 31 grudnia 2009 r.

	Kwota ekspozycji ważona ryzykiem	Kwota wymogu kapitałowego
Ryzyko kredytowe oraz kredytowe kontrahenta	1 835 992	146 879
Ekspozycje wobec rządów i banków centralnych	794	64
Ekspozycje wobec samorządów terytorialnych i władz lokalnych	5 868	469
Ekspozycje wobec organów administracji i podmiotów nieprowadzących działalności gospodarczej	100	8
Ekspozycje wobec instytucji- banki	114 428	9 154
Ekspozycje wobec przedsiębiorców	1 644 512	131 561
Ekspozycje zabezpieczone na nieruchomościach	127	10
Ekspozycje przeterminowane	43 438	3 475
Ekspozycje należące do nadzorczych kategorii wysokiego ryzyka	42	3
Inne ekspozycje	26 683	2 135
Ryzyko rynkowe	280 108	7 351
Ryzyko ogólne stóp procentowych	278 514	7 160
Ryzyko cen kapitałowych papierów wartościowych	1 594	191
Ryzyko operacyjne - metoda standardowa	95 968	15 956
Całkowity wymóg kapitałowy		170 186
Fundusze własne		275 938
Fundusze podstawowe		326 488
Kapitał zakładowy		191 370
Kapitał zapasowy		82 494
Kapitał rezerwowy		43 875
Zysk netto bieżącego okresu zweryfikowany przez biegłego rewidenta		8 749
Fundusze uzupełniające		22
Fundusze uzupełniające z aktualizacji wyceny aktywów finansowych		22
Pomniejszenia funduszy podstawowych i uzupełniających		(50 572)
Wartości niematerialne i prawne		(12 585)
Zaangażowanie kapitałowe		(17 887)
Pożyczki podporządkowane udzielone		(20 100)
Współczynnik wypłacalności		12,97

Pozycje pomniejszające fundusze własne to zaangażowanie kapitałowe w spółce zależnej – Domu Maklerskim AmerBrokers S.A., wartości niematerialne oraz udzielone pożyczki podporządkowane.

Informacje na temat podstawowych właściwości oraz warunków dotyczących kapitałów znajdują się w pkt 2.23 „Zasady rachunkowości”.

35.8 Ważniejsze oszacowania i oceny dokonywane w związku z zastosowaniem zasad rachunkowości

Bank dokonuje oszacowań i przyjmuje założenia, które mają wpływ na wartości aktywów i zobowiązań wykazywanych w następnym okresie. Szacunki i założenia, które podlegają ciągłej ocenie, oparte są o doświadczenia historyczne i inne czynniki, w tym oczekiwania, co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się uzasadnione.

a) Utrata wartości kredytów i pożyczek

Bank przeprowadza przegląd swojego portfela kredytowego pod kątem utraty wartości przynajmniej raz na kwartał. Aby ustalić, czy należy wykazać utratę wartości w rachunku zysków i strat, Bank ocenia, czy istnieją jakiekolwiek dane wskazujące na możliwe do zmierzenia zmniejszenie szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących portfela kredytowego. Szacunki uwzględniają możliwe do zaobserwowania dane wskazujące na wystąpienie niekorzystnej zmiany sytuacji płatniczej kredytobiorców.

b) Wartość godziwa instrumentów pochodnych

Wartość godziwą instrumentów finansowych nienotowanych na aktywnych rynkach ustala się stosując techniki wyceny. Techniki te (np. modele) podlegają okresowej ocenie i weryfikacji. Wszystkie modele są zatwierdzane przed użyciem, a także kalibrowane w celu zapewnienia, że otrzymane wyniki odzwierciedlają faktyczne dane i porównywalne ceny rynkowe. W miarę możliwości, w modelach wykorzystywane są wyłącznie dane możliwe do zaobserwowania.

c) Utrata wartości instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży

Bank rozpoznaje utratę wartości instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży, gdy wystąpiło znaczne lub długotrwałe obniżenie ich wartości godziwej poniżej wartości początkowej. Ustalenie, czy obniżenie jest znaczne lub długotrwałe, wymaga zastosowania własnej oceny. Przeprowadzając taką ocenę, Bank, obok innych czynników, ocenia normalną zmienność cen akcji. Wykazanie utraty wartości może również być wskazane, gdy istnieją dowody na pogorszenie się sytuacji finansowej emitenta, branży lub sektora gospodarki, technologii lub przepływów z działalności operacyjnej i finansowej.

d) Podatek dochodowy

Bank dokonuje oceny możliwości rozliczenia ujemnych różnic przejściowych i możliwości wykorzystania strat podatkowych z lat ubiegłych do pomniejszenia zobowiązań podatkowych w przyszłości na podstawie analizy bieżącego wyniku podatkowego i jego prognoz wynikających ze strategii rozwoju Banku.

Oświadczenie Zarządu Banku

Zarząd DZ BANK Polska S.A., w składzie: Rainer Fuhrmann - Prezes Zarządu, Friedrich Rantzau - Członek Zarządu, Magdalena Rokosz - Członek Zarządu, oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy, roczne jednostkowe sprawozdanie finansowe przygotowane na dzień 31 grudnia 2009 roku i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Banku oraz jego wynik finansowy oraz, że sprawozdanie Zarządu z działalności Banku zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Banku, w tym opis podstawowych ryzyk i zagrożeń.

Zarząd DZ BANK Polska S.A. oświadcza, że podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych dokonujący badania rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego przygotowanego na dzień 31 grudnia 2009 roku został wybrany zgodnie z przepisami prawa oraz że podmiot ten oraz biegli rewidenci, dokonujący tego badania, spełniali warunki do wydania bezstronnej i niezależnej opinii o badaniu, zgodnie z właściwymi przepisami i normami zawodowymi.

PODPISY OSÓB REPREZENTUJĄCYCH SPÓŁKĘ

Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko/ Funkcja	Podpis
2010-03-03	Rainer Fuhrmann	Prezes Zarządu	
2010-03-03	Friedrich Rantzau	Członek Zarządu	
2010-03-03	Magdalena Rokosz	Członek Zarządu	

PODPIS OSOBY PROWADZĄCEJ KSIĘGI RACHUNKOWE

Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko/ Funkcja	Podpis
2010-03-03	Marcin Żochowski	Główny Księgowy Banku	